

Beretning og regnskab 2001

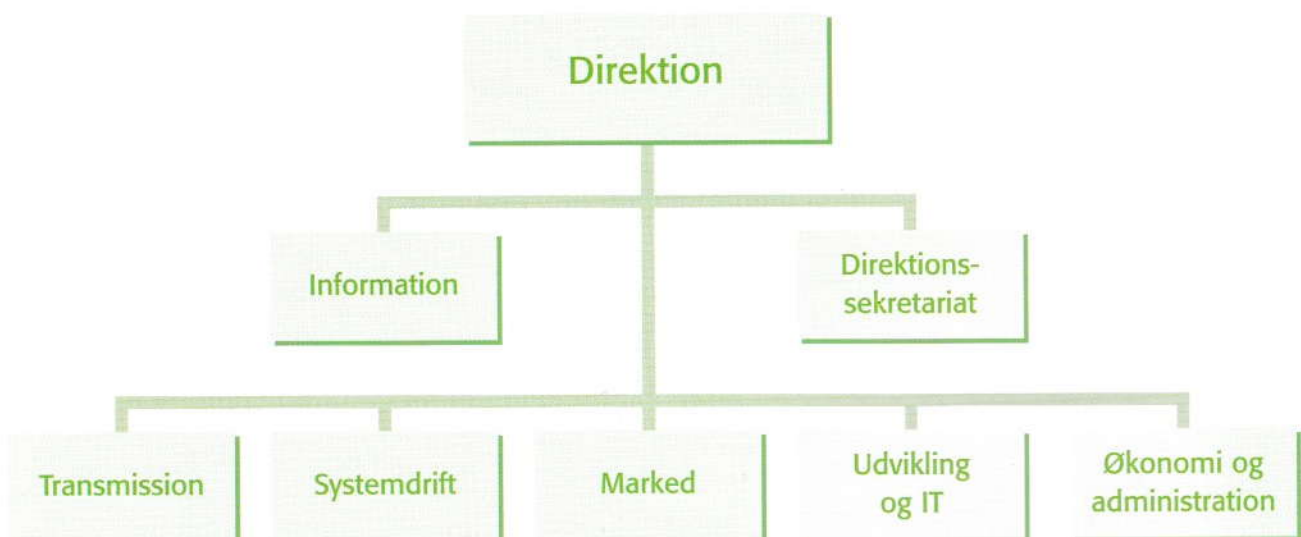

eltra

Eltra's ledergruppe består af – fra venstre: Transmissionschef Carsten Jensen, informationschef Per Andersen, driftschef Carl Hilger, administrerende direktør Georg Styrbro, direktionssekretær Mona Rønne, underdirektør Paul-Frederik Bach, økonomichef Jørgen Munk Hansen og markedschef Peter Jørgensen.

Eltra's organisation

Indholdsfortegnelse

Selskabsoplysninger	4
Bestyrelsens beretning	6
Lovgivning, myndigheder 12	
Sager i Energitilsynet 12	
Elberedskab 13	
Samarbejdssystem 14	
Ledelsens beretning	15
Eloverløb og planlægning 18	
Elmarkedet 20	
Systemdata Vestdanmark 24	
Nødplan for eloverløb 26	
Nordjyllandsledningen 28	
Økonomi: Transmission	31
Økonomi: Systemansvar	33
Regnskabspåtegning	41
Anvendt regnskabspraksis	43
Resultatopgørelse	45
Aktiver	46
Passiver	47
Udvikling i egenkapital	48
Pengestrømsanalyse	48
Noter	49
Ejerandele i Eltra amba	58

Selskabsoplysninger

Ejerforhold

Selskabet ejes pr. 1. januar 2002 af 45 jysk-fynske netselskaber. Ejerandelen beregnes som andelshavernes kapitalindskud samt en forholdsmæssig andel af selskabets øvrige formue, opgjort i henhold til andelshavernes forbrug af kWh.

Bestyrelse

Borgmester Ejgil W. Rasmussen, Gedved (formand)
Bogtrykker Erling Bjerre, Skærbæk (næstformand)
Martin Glerup, Års
Overlærer Kjeld Larsen, Tversted
Helga Moos, MF, Nordborg
Direktør Poul Nielsen, Odense
Konsulent Jens-Ove Simonsen, Jebjerg
Rådmand Poul B. Skou, Århus
Direktør Tage Thomsen, Holstebro

Direktion

Adm. direktør Georg Styrbro

Ledergruppe

Adm. direktør Georg Styrbro
Underdirektør Paul-Frederik Bach
Teknisk direktør Torben Margaard (til 30. april)
Transmissionschef Carsten Jensen (fra 1. maj)
Økonomichef Jørgen Munk Hansen
Driftschef Carl Hilger
Markedschef Peter Jørgensen
Informationschef Per Andersen

Revision

KPMG C. Jespersen, statsautoriserede revisorer

CVR-nr. 25 33 57 75

Repræsentantskabsmøde

Torsdag den 25. april 2002, kl. 09.30, Munkebjerg Hotel, Vejle

Dirigentens underskrift

Vejle, den 25. april 2002

4. driftsår
1. januar-31. december 2001

Eltra's vision

- Eltra sikrer elforsyningen og en velfungerende markedsplads
- Eltra indtager en central rolle blandt de systemansvarlige transmissionsselskaber i Nordeuropa
- Eltra er en effektiv, kvalitetsbevidst og innovativ entreprenør for dansk energipolitik
- Eltra er ikke-diskriminerende og uafhængig af kommercielle interesser
- Eltra har højt specialiserede medarbejdere

Eltra sikrer elforsyningen og en velfungerende markedsplads

Eltra har ansvaret for, at elektricitet leveres til alle forbrugere i det jysk-fynske område stabilt og sikkert. Eltra skal bidrage til, at det sker på en økonomisk, ressource- og miljømæssig forsvarlig måde til gavn for samfundet. Eltra vil i den forbindelse sikre, at systemdriften sker med tilstrækkelig hensyntagen til person- og driftssikkerhed samt markedsbetjening.

Eltra samarbejder med områdets transmissions- og netselskaber om at udbygge og vedligeholde transportsystemet i form af ledninger, kabler og stationer. Vi vil i den forbindelse inspirere til og satse på udvikling af nye teknologiske løsninger samt netsaneringer. Dette skal både sikre elmarkedets stabile funktion og producenternes mulighed for at drive deres anlæg økonomisk og miljømæssigt optimalt samt tilgodese hensyn til det visuelle miljø.

Eltra samarbejder med netselskaberne om at betjene virksomheder og personer, som producerer el og handler med el. Eltra sørger for, at den jysk-fynske markedsplads udvikles som en integreret del af det nordiske elmarked, hvor handel med el foregår effektivt og gennemsigtigt.

Eltra opretholder et nøje kendskab til status og planer for produktionsanlæg og elforbrug i eget område og i nabo-områderne. En systematisk planlægning skal gøre det muligt at fastholde elforsyningens forsyningssikkerhed og miljøegenskaber – også på længere sigt.

Eltra indtager en central rolle blandt de systemansvarlige transmissionsselskaber i Nordeuropa

Eltra engagerer sig i ligeværdigt samarbejde med systemansvarlige virksomheder i nabo-områderne med henblik på at spare ressourcer, sikre fælles kapacitetsreserver, styrke udvekslingsforbindelserne (infrastrukturen) og udvikle/effektivisere både det nordiske og det europæiske elmarked. Eltra samarbejder med Elkraft System om at skabe ensartede forhold for elforbrugere, anlægsejere og markedsaktører i hele landet.

Eltra-området er et vigtigt bindeled mellem det nordiske marked og det europæiske elmarked. Eltra føler et væsentligt medansvar for, at de to markedsområder spiller effektivt sammen.

Eltra er en effektiv, kvalitetsbevidst og innovativ entreprenør for dansk energipolitik

Det er Eltra's ansvar at sørge for indpasning af den store mængde ureguleret, vanskeligt forudsigelig, miljøvenlige elproduktion, som er en vigtig del af den danske energipolitik. Det sker under hensyn til systemets drifts- og forsyningssikkerhed. Eltra inspirerer og medvirker til, at der sker nødvendige forsknings- og udviklingsarbejder på VE-området.

Eltra indkredser og beskriver tekniske og markeds-mæssige problemer, og vi indgår i et snævert samarbejde med myndighederne om en hensigtsmæssig gennemførelse af nye bestemmelser på elforsyningsområdet. Eltra medvirker til at løse samfundsmæssigt relevante udviklingsopgaver.

Eltra er ikke-diskriminerende og uafhængig af kommercielle interesser

Eltra er en åben virksomhed, der lægger vægt på at informere markedets aktører, myndighederne og offentligheden i almindelighed om elforsyningens indretning og aktuelle forhold.

Det er Eltra's ambition, at omverdenen opfatter selskabet som kompetent, kreativt, fleksibelt, økonomisk, neutralt og troværdigt.

Eltra har højt specialiserede medarbejdere

Som en konsekvens af visionen er det nødvendigt for Eltra at råde over en medarbejderstab med høj specialisering inden for en bred vifte af fagområder. På udvalgte fagområder vil Eltra lægge vægt på at råde over ekspertise i global topklasse. Eltra vil systematisk udvikle sine medarbejderes ekspertise gennem efter- og videreuddannelse samt træning og ved samarbejde med relevante forsknings- og uddannelsesinstitutioner i ind- og udland. En progressiv medarbejderpolitik skal give mulighed for individuel belønning af medarbejderne.

Bestyrelsens beretning

Brug for politisk hjælp til at få elsystemet til at fungere optimalt

De tekniske, driftsmæssige og økonomiske konsekvenser af den langsigtede danske energipolitik "Energi 21" er slået igennem i Vestdanmark langt hurtigere, end det var forudsat af lovgiverne. Situationen er – også i international sammenhæng – enestående. Ingen steder findes et lignende elsystem i den industrialiserede verden.

Eltra har i begyndelsen af 2002 startet et flerårigt internt udviklingsprogram, (System21) som skal tage højde for, at de sidste års udvikling har vendt det vestdanske system "på hovedet". Målet for det tværfaglige arbejde, som inddrager medarbejdere fra alle selskabets sektioner, er at få genskabt det fornødne overblik og beslutningsgrundlag for en sikker og økonomisk drift af systemet. En optimal miljømæssig og samfundsøkonomisk løsning vil dog kræve, at afgifts- og tilskudssystemet ændres på en sådan måde, at det kommer til at understøtte en rationel anvendelse af de ressourcer, som findes i elsystemet.

Eltra har i de senere år udført et pionerarbejde med

- at håndtere den meget store, uregulerede, distribuerede elproduktion,
- at udvikle og integrere Vestdanmark i det nordiske elmarked, og
- at ind- og tilpasse den nye elforsyningslov i den vestdanske virkelighed.

Energimyndighederne og Folketingets energipolitikere har ydet positiv støtte i den turbulente og komplekse proces. Med regerings-skiftet i november 2001 blev Energiministeriets opgaver overtaget af Økonomi- og Erhvervsministeriet samtidig med, at den statslige energiadministration blev væsentligt reduceret.

Energiområdet blev kort sagt mindre synligt på den politiske arena.

Det er Eltra's håb, at det – efter en naturlig indkøringsperiode – i løbet af foråret 2002 bliver muligt at få etableret en god dialog med energiens nye ressortminister om de lovgivningsmæssige ændringer, der er nødvendige for at få systemet til at fungere teknisk og samfundsøkonomisk optimalt.

"Eltra sikrer elforsyningen og en vel-fungerende markeds-plads"

Stabil markedsudvikling

Efter en omfattende og målrettet indsats lykkedes det Eltra at få Skagerrak-forbindelsen mellem Nordjylland og Sydnorge åbnet for markedet den 1. januar 2001. Denne åbning har som ventet haft en helt afgørende, stabiliserende virkning på den vestdanske markedsudvikling. Mens der i sidste halvår af 2000 var flere driftsmæssigt uforklarlige prishop på markedet, blev der i 2001 kun registreret et par tilløb til noget, der måske kunne tolkes som forsøg på misbrug af markedsmagt. Eltra følger meget nøje prisudviklingen på spotmarkedet. I den forbindelse har Eltra udviklet en ny analysemodel for at få et bedre overblik og forståelse for prisdannelsen. Eltra rapporterer uforklarlige hændelser på markedet til konkurrencemyndighederne. Kun disse kan tage stilling til, hvorvidt og hvordan der eventuelt skal gribes ind. Eltra savner i den forbindelse nogle klare retningslinjer for, hvordan systemansvaret skal håndtere sådanne situationer.

Fri markedsadgang 1. januar 2003

Ved årets begyndelse blev tærsklen for markedsadgang sænket til 1 GWh. Dermed omfattede markedsåbningen ca. 1.700 kunder, svarende til ca. 35 pct. af elforbruget. Ifølge loven skal tærsklen sættes ned til nul den 1. januar 2003. Det vil sige, at alle kunder uanset forbrug fra den dag frit kan vælge leverandør. De to systemansvarlige selskaber har et særligt ansvar for, at markedet gøres parat til at kunne håndtere et par millioner frie kunders individuelle forbrug og deres eventuelle ønsker om leverandørskifte. Processen kræver mange målinger og beregninger og entydige, forståelige bestemmelser omkring skabelonafregning for kunder med et årligt forbrug under 200.000 kWh. De mange nye udfordringer er blevet endevendt i projekt "Marked 2003", som bl.a. Eltra har bidraget væsentligt til. Sidste led i processen ligger hos de lokale netselskaber, som skal udvikle og implementere nødvendige IT-systemer og procedurer.

Pålæg om elberedskab

Under arbejdet med energireformen blev det nævnt, at ansvaret for elberedskabet burde placeres hos de systemansvarlige selskaber. Men i arbejdet med omstrukturering af elsektoren blev beredskabsmæssige forhold nedprioriteret – indtil terrorangrebet den 11. september i USA. Umiddelbart efter angrebet pålagde Energistyrelsen de systemansvarlige selskaber at varetage de overordnede planlægningsmæssige og operative beredskabsopgaver inden for elsektoren. I november blev Danske el-selskabers Beredskabsudvalg (DEB) oprettet med de systemansvarlige selskaber som formandskab og sekretariat.

Gang i net-projekter

2001 var et godt år for det overordnede jysk-fynske højspændingsnet. Mens det foregående tiår havde været præget af mange forhandlinger og afventende sagsbehandling, kom der nu gang i det praktiske arbejde. Nordjyllandsledningen mellem Aalborg og Århus blev endelig godkendt af Energistyrelsen i marts. Som led i projektet gennemførte Eltra i samarbejde med Danske Arkitekters Landsforbund en designkonkurrence om en ny mastetype til brug på en delstrækning. Konkurrencen vakte stor interesse. Et halvt hundrede meget forskellige forslag blev bedømt af en dommerkomité. Designmasten er senere blevet modificeret på grundlag af møder med de berørte lodsejere. Nordjyllandsledningen tages i brug i 2004, og dermed bliver ringen sluttet i det overordnede vestdanske højspændingsnet – til gavn for forsyningssikkerheden. En 400 kV-ledning mellem Vejen og Endrup (ved Esbjerg) blev taget i brug primo oktober. Den nye ledning har skabt øget forsy-

ningssikkerhed i Esbjerg-området, samtidig med at den har givet nettet styrke til at håndtere produktionen fra den kommende havmøllepark på Horns Rev. I begyndelsen af 2002 genoptog Sønderjyllands Amt behandlingen af et flere år gammelt projekt om at ombygge strækningen Kassø-Vejlen til to systemer.

Energimyndighederne godkendte i begyndelsen af året Eltra's projekt vedrørende ilandføring af produktionen fra den kommende møllepark på Horns Rev. I den forbindelse indgik Eltra aftale om fremstilling af verdens første 150 kV-søkabel med alle tre ledere samlet i samme kabel. Det 22 km lange kabel, der måler ca. 20 cm i diameter, lægges ud i april 2002.

Mange rapporter

Eltra afleverede i løbet af året flere rapporter om det vestdanske elsystem til energimyndighederne. Det drejede sig bl.a. om

- Miljøplan 2001 (i maj)
- Miljøvenlig elproduktion F&U 2001 (i juni)
- Systemplan 2001 (i juni)
- Anlægsplan 2001 (i december).

Nødplan

Den stadige stigning i ureguleret produktion fra miljøvenlige anlæg skaber perioder med eloverløb (det vil sige situationer, hvor elproduktionen er større end forbruget). Merproduktionen afsættes til nabolandene. Selv om naboerne skulle sige "nej tak", vil overproduktionen ifølge naturlovene automatisk løbe over grænsen til Tyskland. Dermed bliver håndteringen af et dansk produktionsproblem en sag for de tyske systemansvarlige. Dette er ikke acceptabelt. For at undgå ekstreme situationer, som i værste fald

kan skabe balanceproblemer og netsammenbrud, godkendte bestyrelsen i december en midlertidig "nødplan" til brug mod kritisk eloverløb. Planen, der er afstemt med Elsam, Danske Fjernvarmeværkers Forening og Foreningen Danske Kraftvarmeværker, gør det muligt for Eltra at beordre udvalgte produktionsanlæg at stoppe.

Køb af regulerkraft

Den nødvendige balance mellem forbrug, produktion og import/eksport sikres i første omgang ved markedsaktørernes dispositioner forud for driftsdøgnet. I

selve driftsdøgnet er der, især på grund af ændringer i vindkraften, behov for at regulere balancen med mindst 200 MW i en fjerdedel af tiden. Igennem "Kraftværksaftalen" sikrer Elsans kraftværker en regulerkraft på 550 MW indtil udgangen af 2003.

Kontakt til netselskaber

For at skabe et tæt samarbejde med netselskaberne og de regionale transmissionselskaber bl.a. om balance-, spændings- og Mvar-forhold oprettede Eltra i efteråret henholdsvis Netudvalget og Transmissionsudvalget.

– som et problem – forsvinder. Det vil ske, hvis det kan sikres, at decentrale kraftvarmeanlæg kun producerer elektricitet, når det samfundsøkonomisk kan betale sig. En sådan udvikling kræver både holdnings- og lov-mæssige ændringer. Indtil videre bliver det nødvendigt, at systemansvaret får mulighed for ved stop af prioriteret produktion at kunne kompensere anlægs-

ejere økonomisk for manglende produktionsindtægter.

Vanskelighederne ved at forudsige vindkraftproduktionen er en væsentlig del af problemet med det "nye elsystem". Eltra har derfor et løbende udviklingsarbejde i gang med henblik på, at højne kvaliteten af prognoser, både når det gælder klokkeslæt og vindstyrke.

"Eltra er en effektiv, kvalitetsbevidst og innovativ entreprenør for dansk energipolitik"

Ny systemarkitektur

De lokale netselskaber bliver vigtige samarbejdspartnere i Eltra's nye flerårige projekt "System21". Målet med projektet er at genskabe den drifts- og forsynings-sikkerhed, der kendetegnedes det vstdanske elsystem, inden alt blev "vendt på hovedet" af den massive tilvækst af ureguleret produktion på lave spændingsniveauer. Et vigtigt led i projek-

tet bliver at få skabt en arkitektur, som inddrager decentrale kraftvarmeværker og andre lokale ressourcer i kontrol- og reguleringsarbejdet på basis af fælles retningslinjer. En konsekvens bliver, at netselskaberne får en mere aktiv rolle i sikringen af, at hele systemets drift kan foregå optimalt og sikkert. Et succeskriterium for projektet vil være, at eloverløb

"Eltra indtager en central rolle blandt de systemansvarlige transmissionselskaber i Nord-europa"

Enighed om transitløsning

EU-Kommissionen har i nogle år søgt at få afskaffet handelshindrende grænsetariffer mellem de 32 vest-europæiske elsystem-områder. I begyndelsen forsøgte man at løse spørgsmålet ved hjælp af de regulerende myndigheder. Da det ikke lykkedes, blev det i 2001 pålagt de systemansvarlige transmissionselskaber, som er samlet i ETSO (European Transmission Systemoperators Organization), at udvikle en udligningsordning, som kompenserer systemer, der er belastet med transit mellem nabosystemer. Af praktiske grunde blev

"periferiområderne" England, Irland og de nordiske lande i første omgang tilknyttet den centrale ordning efter særlige regler. Inden for Nordel var der imidlertid enighed om det hensigtsmæssige i at få det nordiske marked til at fungere som et samlet område over for Kontinentet. Eltra betingede sig dog indført en intern nordisk udligningsordning for transit. Nordelordningen kom på plads i december med virkning fra den 1. januar 2002.

Fornylelse af Konti-Skan 1

Eltra har ydet en stor indsats i arbejdet med Nordels

første systemudviklingsplan, som efter nogle måneders forsinkelse ventes offentliggjort i foråret 2002. I planen forventes strømtransporter fra syd (Kontinentet) mod nord at blive dominerende i fremtiden. Selv i år med normalnedbør kan Norge og Sverige have problemer med at dække eget forbrug. I det nye udvekslingsmønster vil jævnstrømsforbindelserne over Skagerrak, Kattegat og Østersøen blive flaskehalse i det nordiske elmarked. Eltra's bestyrelse traf i februar 2002 principbeslutning om at udskifte strømretteranlægget i Konti-Skan 1 mellem Nordjylland og Sverige med virkning fra 2005. Det 37 år gamle anlæg med kviksløvventiler er nedslidt og bliver erstattet med moderne thyristorteknik.

Nord Pool Spot

Der blev i årets løb forhandlet om, at de systemansvarlige transmissionsselskaber i Finland og Danmark skulle indtræde som medejere af Nord Pool Spot i forbindelse med, at spot-handlen ved årets udgang blev udskilt i et særligt dataterselskab. Forhandlingerne er endnu ikke afsluttet.

Nordels fremtid

Samarbejdet i Nordel har i et par år været præget af stigende dansk utilfredshed med den ensidige svenske særtold over for handel med Danmark. Tolden, der fra svensk side blev opretholdt med forskelligartede begrundelser, forsvandt pludselig den 1. marts 2002. Fjernelsen af denne anstødssten vil utvivlsomt få en positiv indflydelse på det nordiske elsamarbejde. Det er Eltra's opfattelse, at Nordels eksistensberettigelse er meget afhængig af medlemmernes evne til gennem nytænkning og positivt samarbejde at gennemføre operationelle og kreative

tiltag, som kan fastholde Norden i spidsen for den europæiske markedsudvikling. Det forventes, at Eltra – efter tur – i maj 2002 overtager Nordels formandskab og sekretariat for en toårig periode.

Associeret medlem af UCTE

Der foregår et tæt samarbejde mellem de to danske systemansvarlige transmissionsselskaber, Elkraft System og Eltra. I 2001 blev der nedsat arbejdsgrupper med henblik på så vidt muligt at skabe ensartede markeds- og tilslutningsregler for markedsaktørerne. Samarbejdet koordineres på fælles ledelsesmøder, der holdes tre-fire gange om året.

Der er også snævre forbindelser til Nordel og ETSO. Det jysk-fynske højspændingsnet har siden 1962 været fysisk knyttet til det vesteuropæiske elsystem. Med skabelsen af det fælles europæiske elmarked har samarbejdet mellem områdets systemansvarlige transmissionsselskaber, organiseret inden for UCTE, udviklet sig til andet og mere end blot udarbejdelse af tekniske forskrifter. Eltra er derfor i 2001 indtrådt som associeret medlem.

"Eltra er ikke-diskriminerende og uafhængig af kommercielle interesser"

Brugernes syn på Eltra

Eltra er et andelsselskab med 45 jysk-fynske forbrugerejede netselskaber som andelshavere (pr. 1. januar 2002). Selskabets uafhængighed af ejerinteresser og neutralitet over for markedsaktørerne er både fastslået i lovgivningen og i selskabets egne vedtægter. Dermed er Eltra placeret helt i front blandt europæiske systemansvarlige transmissionsselskaber, når det gælder formel og reel uafhængighed af kommercielle interesser. Netop uafhængighed og neutralitet er helt afgørende for at bevare systemansvaret som en del af den forbrugerejede elforsyning.

En brugertilfredshedsundersøgelse i efteråret viser, at der – især i Eltra's ejerkreds – er en opfattelse af, at Eltra ikke i alle henseender lever op til de forventninger, som aktørerne har til os: Begreber som "åben", "fleksibel", "kreativ" og "ikke-bureaukratisk" scorer betænkeligt lavt i undersøgelsen. Eltra vurderes til gengæld højt på områder som "faglig kompetent", "professionel" og "troværdig samarbejdspartner".

Det har været tilfredsstillende at konstatere den store interesse, der var fra alle sider til at bidrage til undersøgelsen. Eltra råder på den måde over værdifuld viden om, hvad og hvordan flere ting kan gøres bedre. Især manglen på vedvarende, vedkommende, rettidig og åben kommunikation om tariffer, forskrifter og markedsforhold er et irritationsmoment for markedsaktørerne. Eltra er straks gået i gang med en intern proces, der skal resultere i nødvendige holdnings- og adfærdsmæssige forandringer hos ledelse og medarbejdere.

"Eltra har højt specialiserede medarbejdere"

Eltra's reviderede vision blev godkendt af bestyrelsen den 19. december 2001. Forud var gået et omfattende internt arbejde, som i årets løb inddrog både ledelse og de fleste af medarbejderne. Ledergruppen lagde først rammerne til processen ved at indkredse og beskrive Eltra's grundlæggende værdier og identitet som virksomhed. Senere blev der udarbejdet et visionsudkast, som afdelingslederne understøttede med formulering af forslag til faktisk handling. Alle medarbejdere har desuden gennemført seminarer, hvor værdierne er diskuteret. Det videre arbejde sker i afdelingerne, hvor mål og indsats skal koordineres, og kompetence identificeres og kortlægges.

Udvikling og efteruddannelse

Eltra opstod for fire år siden ved en deling af Elsam. Eltra overtog ansvaret for driften af det overordnede transmissionssystem samt for etablering og udvikling af det nye systemansvar. Opgaven skulle stort set klare sig med de medarbejdere, der blev overført fra Elsam. Strukturændringer,

tværfagligt samarbejde om udnyttelse af den samlede kompetence, omfattende rationaliseringer samt systematisk efter- og videreuddannelse af medarbejdere var derfor ikke alene en professionel udfordring, men absolut nødvendig.

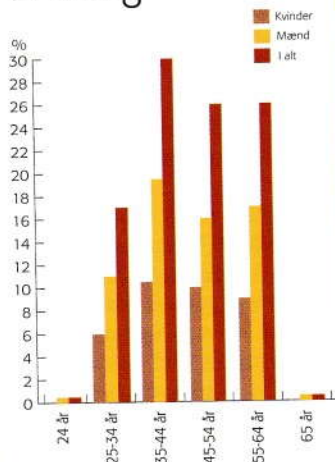
Antal ansatte

	M	K
Primo 2001	144	81
Ultimo 2001	146	77
Gennemsnit	145	79

Antal årsværk

	M	K
Primo 2001	143	76
Ultimo 2001	145	74
Gennemsnit	144	75

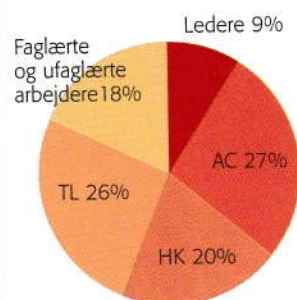
Erfaring

Det er vigtigt for Eltra at opretholde et højt viden-niveau i virksomheden. I år med små ungdomsårgange stiller det særlige krav til personalepolitik og firmaeksposering. Der fokuseres naturligvis også på, om de allerede ansatte har den rette viden, at de videreudvikler sig og deler deres viden med hinanden. Eltra har med sin "Politik for den rummelige arbejds-plads" søgt at tage højde for, at medarbejderne har forskellige behov på forskellige tidspunkter af deres arbejdsliv.

Baggrund

Faglig sammensætning – pr. 31.12.2001

Medarbejderudviklings-samtaler

Afholdte samtaler inden for frist:	
2000	72 %
2001	78 %

Uddannelse

Investering i uddannelse pr. medarbejder:

2000	10.150 kr.
2001	12.070 kr.

Fornyelse

Videnniveauet fastholdes og udvikles via kortlægning af eksisterende kompetencer og identifikation af kompetencer, der vil være nødvendige i fremtiden. Denne indkredsning sker i de faglige miljøer og i de årlige medarbejderudviklingssamtaler, der holdes mellem ledere og medarbejdere.

Blandt andet med baggrund i disse samtaler tilrettelægges den systematiske efter- og videreuddannelse.

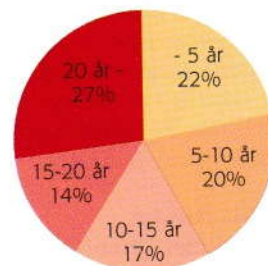
De ældre medarbejdere

Mange af firmaets ældste medarbejdere er gået forrest i den dynamiske omstillingsproces. Eltra lægger vægt på at bevare disse medarbejders viden og erfaring i virksomheden så længe som muligt. Ifølge firmaets seniorpolitik kan der bl.a. indgås særlige aftaler om opgaver og arbejdstid for medarbejdere over 57 år.

Ledergruppens gennemsnitsalder ligger på ca. 55 år. Ledelsen er opmærksom på behovet for at forberede et generationsskifte. En glidende proces er sat i gang med ansættelse og målrettet uddannelse af unge ledere.

Anciennitet

Anciennitet er overført fra ansættelse i Elsam før 1998

IT-uddannelsen foregår bl.a. i Eltra's egne undervisningslokaler. I baggrunden kontorassistent Ketty Schultz og underviser Lis Laustsen.

Lovgivning

Lovændringer og 17 nye bekendtgørelser

Lige inden Folketinget tog på sommerferie, blev flere afsnit i Elloven ændret. Med ændringen fik miljø- og energiministeren bemyndigelse til at fastsætte regler for tilsyn og kontrol med udgifterne til offentlige forpligtelser, der dækkes af elforbrugerne. Det er de omkostninger, der opkræves via Eltra's tarif for prioriteret produktion og PSO-tariffen. Det er hensigten, at der skal føres kontrol med de systemansvarliges varetagelse af de offentlige forpligtelser, samtidig med at de systemansvarlige får mulighed for at kræve dokumentation for, at modtagerne af PSO-midler er berettiget hertil.

Ved samme lovændring blev endnu en del af Kraftværksaftalen udmøntet. Aftagepligten for elektricitet fra kraftværkernes biomasseanlæg og vindmøller blev ophævet, og i stedet skal produktionen fra disse VE-anlæg afregnes med et tillæg til markedsprisen. Pristillægget skal udbetales af de systemansvarlige og skal ligesom pristillæggene til den prioriterede VE-energi opkræves med samme sats i Øst- og Vestdanmark.

Der blev i år 2001 udstedt 17 bekendtgørelser i medfør af Elloven. Følgende har betydning for Eltra's virksomhed:

- Vindmøllebekendtgørelsen, der fastsætter regler for nettilslutning af vindmøller og prisafregning for el produceret på vindmøller. Alle prioriterede vindmøller skal ifølge bekendtgørelsen have en afregningspris på 33 øre/kWh plus et pristillæg på 10 eller 27 øre/kWh.
- Revision af bekendtgørelse om indtægtsrammer og åbningsbalancer for net- og transmissionsvirksomheder under 150 kV. Netselskabernes PSO-omkostninger til blandt andet nettilslutning af vindmøller og decentrale anlæg udskilles fra indtægtsrammen og skal opkræves via Eltra's tariffer. Bekendtgørelsen udstikker samtidig de overordnede principper for, hvad systemansvaret maksimalt skal betale for at få stillet 150 kV-nettet til rådighed.
- Bekendtgørelse om afgifter for planlægnings- og tilsynsopgaver efter Elforsyningsloven. Bekendtgørelsen hæver Eltra's betaling til Energistyrelsen og Energitilsynet fra 0,7 kr./MWh til 1,1 kr./MWh.
- Bekendtgørelse om åbningsbalancer for systemansvarlige virksomheder.
- Bekendtgørelse om brændselsberedskabslagre. Kravet til brændselsberedskabslagrenes størrelse sættes op.

Tidligere skulle de række til produktionen på de centrale kraftværker i en vis periode. Fremover beregnes de efter det samlede elforbrug i området.

- Bekendtgørelse om afregningsmuligheder for egenproducenter. Hermed øges egenproducenternes mulighed for at modregne egenproduktionen i tvangsaftaget af prioriteret produktion.
- Bekendtgørelse om F&U vedrørende effektiv energianvendelse. De lokale netselskaber skal planlægge og iværksætte forskning og udvikling med henblik på at fremme effektiv energianvendelse hos forbrugerne. Omkostningerne dertil skal dækkes via Eltra's PSO-tarif.

Sager i Energitilsynet

Overførsel af 900 mio. kr. godkendt

På sit møde den 26. februar 2001 godkendte Energitilsynet, at Eltra måtte overføre 900 mio. kr. til Elsam. Kapitaloverførslen var et led i Kraftværksaftalen, der blev indgået mellem regeringen og Elsam i 1999. Aftalen skulle sikre Elsam et tilstrækkeligt kapitalgrundlag ved overgangen fra hvile i sig selv-prisreguleringen til et konkurrencebetonet marked.

PSO-tarif underkendt to gange i år 2001

Energitilsynet har i 2001 underkendt dele af Eltra's PSO-tarif i to omgange.

I foråret underkendte Energitilsynet, at der i PSO-tariffen blev indregnet:

- Omkostninger til pristillæg til Elsams biomasse- og naturgasfyrede decentrale kraftvarmeværker.
- Omkostninger til Energitilsynets og Energistyrelsens virksomhed.

Omkostningerne skulle i stedet indregnes i henholdsvis tariffen for prioriteret produktion og nettariffen. Energitilsynets afgørelse medførte, at Eltra sænkede PSO-tariffen og hævede nettariffen og tariffen for prioriteret produktion med virkning fra 1. september 2001.

I efteråret underkendte Energitilsynet, at Eltra ville opkræve omkostningerne ved at opretholde en tilstrækkelig produktionskapacitet i perioden 2000-2003 over en periode på 10 år, sådan som det var forudsat i Kraftværksaftalen.

Eltra havde indregnet i PSO-tariffen, at den samlede betaling på 1.920 mio. kr. (4x480 mio. kr.) skulle opkræves hos

forbrugerne med 192 mio. kr. om året i perioden 2000-2009. Energitilsynet fastslog, at betalingen skulle opkræves i de fire år, kapaciteten stilles til rådighed. I begyndelsen af år 2002 viste der sig imidlertid et politisk flertal for at gennemføre en lovændring, som gør det muligt at fordele kapacitetsbetalingen over 10 år. Eltra's bestyrelse har derfor den 20. februar 2002 besluttet at aflyse en tariffstigning, der var varslet til den 1. april 2002.

Åbningsbalancer og indtægtsramme for Eltra

Eltra har i forbindelse med overgangen til regnskabsaflæggelse efter Årsregnskabsloven og regulering af transmissionen efter indtægtsrammer udarbejdet nye åbningsbalancer pr. 1. januar 2000. Energitilsynet godkendte i foråret 2001 åbningsbalancen for transmissionen. systemansvarets åbningsbalance blev godkendt på Energitilsynets møde den 19. marts 2002.

Der foreligger således godkendte åbningsbalancer for Eltra som helhed.

Åbningsbalancerne er udarbejdet efter principperne i henholdsvis bekendtgørelse nr. 1182 af 15. december 2000, der udstikker rammerne for den økonomiske regulering af 400 kV-transmissionsnettet og bekendtgørelse nr. 602 af 23. juni 2001, der vedrører systemansvarlige virksomheder. Ved udarbejdelsen af åbningsbalancerne blev de materielle anlægsaktiver opskrevet med 1.969 mio. kr., og henlægges til nyinvesteringer foretaget under den gamle elforsyningslov på i alt 265 mio. kr. blev overført til egenkapitalen.

Den af Energitilsynet godkendte indtægtsramme for transmissionen i år 2001 er på 204 mio. kr. Eltra har i forbindelse med årsregnskabet opjusteret rammen med 15 mio. kr. for at tage højde for faktuelle ændringer hen over året. Justeringen forventes godkendt af Energitilsynet i forbindelse med dennes årlige korrektion og justering af indtægtsrammen.

Elsektorens beredskab

Terrorangrebene i USA den 11. september bragte den danske elsektors beredskab i fokus. I de senere års omstrukturering af elsektoren har beredskabsmæssige forhold været nedprioriteret. Den nye ellov pålægger således ikke el-selskaberne særlige beredskabsmæssige forpligtelser. Umiddelbart efter katastrofen i USA gjorde Energistyrelsen imidlertid beredskabsforhold til et særligt indsatsområde og inddrog de systemansvarlige transmissionsselskaber i arbejdet.

- I september udsendte Energistyrelsen opgavebreve, som pålagde de systemansvarlige transmissionsselskaber at varetage de overordnede og koordinerende planlægningsmæssige og operative beredskabsopgaver inden for elsektoren. Beredskabsarbejdet skulle også omfatte trussels- og katastrofesituationer.
- Primo oktober sendte Energistyrelsen opgavebreve til de bevillingspligtige elproducenter samt transmissions- og netselskaber med pålæg om at etablere beredskab, som beskrevet i Beredskabsloven.
- I november oprettedes Danske Elselskabers Beredskabsudvalg (DEB), som har til opgave at koordinere beredskabsopgaver samt udarbejde forskrifter og vejledninger. Elkraft System og Eltra varetager på skift formands- og næstformandshvervet. Udvalget er i øvrigt sammensat af repræsentanter for kraftværkerne, transmissions- og netselskaberne, Energistyrelsen og Dansk Energi.

Som en del af beredskabet har Eltra for år 2002 indgået aftale med Elsam om oplagring af brændsler svarende til 30.000 TJ på centrale kraftværkspladser.

I år 2002 ventes Elforsyningsloven suppleret med afsnit, som fastlægger el-selskabernes beredskabsmæssige forpligtelse og ministerens mulighed for at udstede bekendtgørelser på området.

Samarbejdsorganer

Brugerrådet

Brugerrådet skal sikre en løbende dialog mellem Eltra's bestyrelse og elsystemets aktører. Brugerrådet har ret til at blive hørt i væsentlige, generelle spørgsmål vedrørende markedsadgang og kan kræve at få sine synspunkter fremsendt til Eltra's bestyrelse. Eltra's bestyrelse ned-sætter Brugerrådet efter indstilling fra en række bran-cheorganisationer.

Medlemmer:

Professor Jørgen Grønnegård Christensen,
Århus Universitet (formand)

Museumsinspektør Jens Nielsen,
Danmarks Vindmølleforening

Organisationssekretær Asbjørn Bjerre,
Danmarks Vindmølleforening

Adm. direktør Chr. Pedersen,
Dansk Industri

Energichef Niels O. Gram,
Dansk Industri

Direktør Erik Nørregaard Hansen,
Foreningen Danske Kraftvarmeværker

Advokat Uffe Bro,
Danske Fjernvarmeværkers Forening

Adm. direktør Aksel Pedersen,
ELFOR

Adm. direktør Hans Duus Jørgensen,
ELFOR

Ingeniør Leif Henriksen,
Elsam

Direktør Erik Folkersen,
Elsam

Dyrlæge Niels-Ole Bjerregaard,
Forbrugerrådet

Rut Jørgensen,
Forbrugerrådet

Smedemester Jens Bach,
Håndværksrådet

Energipolitisk medarbejder Henrik Lilja,
Håndværksrådet

Direktør Thorkil Stolz,
Landbrugsrådet

Konsulent Jens Astrup Madsen,
Landbrugsrådet

Transmissionsudvalget

Udvalget skaber rammerne for det samarbejde, der er nødvendigt for, at transmissionsvirksomhederne og Eltra kan løse deres opgave i overensstemmelse med loven. I udvalget drøftes bl.a. Eltra's årlige anlægsplan.

Medlemmer:

Kim Nielsen, NV Net

Børge Terkelsen, Midtjyske Net

Poul E. Thomsen, Vestjyske Net

Søren T. Nielsen, FynsNet

Niels E. Uhlemann, Sydøstjyske Net

Jacob Rath, Syd Net

Paul-Frederik Bach, Eltra (formand)

Carsten Jensen, Eltra

Carl Hilger, Eltra

Jens Christian Hygebjerg, Eltra (sekretær)

Netudvalget

Udvalget er teknisk forum for samarbejdet mellem om-rådets netselskaber, regionale transmissionsselskaber og Eltra, sådan som det er forudsat i Lov om elforsyning. ELFOR udpeger fem medlemmer fra de jysk-fynske net-selskaber, de regionale transmissionsselskaber udpeger to og Eltra tre. Udvalget tiltrædes yderligere af en repræsentant for ELFORs sekretariat.

Medlemmer:

Jens Høgsberg, MES Net

Leif Juul Jørgensen, HEF Net

Niels Erik Knudsen, Energi Fyn

Svend Skovgård, Han Herreds Elforsyning Net

Jan E. Andersen, EnergiMidt Net

Jørn Grauballe, Midtjyske Net

Jacob Rath, Syd Net

Robert Olsen, ELFOR

Paul-Frederik Bach, Eltra (formand)

Carsten Jensen, Eltra

Carl Hilger, Eltra

Gitte Agersbæk, Eltra (sekretær)

Ledelsens beretning

År 2001 har været et turbulent år, hvad angår Eltra's tarifiering. To gange i årets løb har Eltra været nødt til at ændre tariffer, og to gange er Eltra's PSO-tarif blevet underkendt i Energitilsynet. Ledelsen håber, at dette er et overgangsfænomen, og at tarifændringer i fremtiden kan begrænses til én gang om året. Eltra er derfor sammen med myndighederne, Elkraft System og ELFOR i gang med at udarbejde ensartede retningslinjer som grundlag for Energitilsynets godkendelse af systemansvarets tariffer.

To tarifændringer i år 2001

Den første tarifændring i år 2001 skyldtes den uventede, store tilgang af nye vindmøller i 4. kvartal 2000 samt prisstigninger på det internationale brændselsmarked, som smittede af på den gennemsnitlige afregningspris for decentrale anlæg. Det spillede også en rolle, at forsinkelser i lovgivningen kom til at fast-

holde Elsams decentrale anlæg som "prioriteret produktion" længere end ventet. Resultatet blev derfor en tarifændring 1. juni, således at den gennemsnitlige tarif for prioriteret produktion steg til 45,7 øre/kWh (+1,7 øre/kWh), og PSO-tariffen faldt til 3,6 øre/kWh (-0,6 øre/kWh).

Den anden tarifændring skyldtes primært, at Energitilsynet underkendte den måde, Eltra siden 1. januar 2000 tarifmæssigt havde håndteret omkostninger vedrørende pristillæg til Elsams decentrale anlæg og omkostninger vedrørende Energitilsynets og Energi styrelsens virksomhed. Det var derfor nødvendigt at ændre omkostningsfordelingen mellem tarifregnskaberne og som følge heraf også at ændre tarifferne. I den forbindelse blev der også taget hensyn til konstaterede stigninger i udgifterne til decentrale anlæg og reservekapacitet. Det hele resulterede i nye

tariffer fra 1. september 2001. Tariffen for prioriteret produktion steg til gennemsnitlig 48 øre/kWh (+2,3 øre/kWh), PSO-tariffen faldt til 2,6 øre/kWh (-1 øre/kWh). Nettariffen for forbrug steg til gennemsnitlig 3,5 øre/kWh (+0,3 øre/kWh).

Over-/underdækning i systemansvarets tariffer

Energitilsynets afgørelse kom til at berøre to regnskabsår. Derfor var Eltra nødt til at ændre den fordeling af over-/underdækningen på PSO-tariffen og tariffen for prioriteret produktion, der blev foretaget i forbindelse med afslutningen af regnskab 2000. Med den nye opgørelse øges den akkumulerede underdækning vedrørende prioriteret produktion med 285 mio. kr. til 466 mio. kr., mens PSO-tariffen reduceres tilsvarende.

I systemansvarets tariffer var der i år 2001 en samlet overdækning på knap 345 mio. kr.

PSO-tariffen viste en overdækning på 281 mio. kr. i år 2001. Dette giver en samlet overdækning på PSO-tariffen på 516 mio. kr. ultimo 2001. Af denne overdækning tilbagebetales 258 mio. kr. til elforbrugerne over PSO-tariffen for år 2002.

Med en overdækning på 88 mio. kr. på PP-tariffen (PP=prioriteret produktion) blev den samlede underdækning på PP-tariffen reduceret til 378 mio. kr. I PP-tariffen for år 2002 opkræves 210 mio. kr. af denne underdækning.

Nettarifferne havde en underdækning på 24 mio. kr. i år 2001. Den samlede underdækning på nettarifferne blev derfor 63 mio. kr. ultimo 2001.

Ultimo 2001 er den samlede overdækning på systemansvarets tariffer på 76 mio. kr.

Over(-)/underdækning (+) i systemansvarets tariffer

(Beløb i 1.000 kr.) Akkumuleret over(-)/underdækning(+)	Prioriteret produktion	PSO	Net- og systemtjenester	I alt
Akkumuleret over-/underdækning ultimo 1999	84.786	-45.390	40.937	80.333
Over-/underdækning i år 2000	380.826	-189.772	-2.516	188.538
Udligning af årets over-/underdækning	-285.299	285.299		0
Akkumuleret over-/underdækning ultimo 2000	180.313	50.137	38.421	268.871
Annulering af udligning af underdækning i regnskab 2000	285.299	-285.299	0	0
Korrigeret, akkumuleret over-/underdækning ultimo 2000	465.612	-235.162	38.421	268.871
Over-/underdækning i år 2001	-87.819	-281.026	24.219	-344.626
Akkumuleret over-/underdækning ultimo 2001	377.794	-516.188	62.640	-75.754

Regnskab 2001 fordelt på bevillingsområder

(Beløb i 1.000 kr.)	Systemansvar	Transmission	Eltra
Salg af prioriteret produktion	4.569.583		4.569.583
Indtægter vedrørende PSO	725.091		725.091
Salg af net- og systemtjenester	1.036.306		1.036.306
Ikke-faktureret over-/underdækning	-344.626		-344.626
Indtægtsramme	0	319.402	0
Nettoomsætning	5.986.355	319.402	5.986.355
Arbejde udført for egen regning	5.367	24.915	30.282
Andre driftsindtægter	2.482	1.591	4.074
Årets aktivitet	5.994.204	345.908	6.020.710
Udgifter vedrørende køb af el i alt	4.491.194	0	4.491.194
Bruttoresultat	1.503.010	345.908	1.529.516
Betaling for 400 kV- og udlandsforbindelser	319.402	0	0
Andre eksterne udgifter	980.835	39.404	1.020.239
Personaleudgifter	52.176	50.641	102.816
Afskrivninger	107.731	100.493	208.224
Primært resultat før finansielle poster	42.866	155.371	198.237
Resultat før skat i datterselskaber	0	3.000	3.000
Finansielle indtægter	0	3.365	3.365
Finansielle udgifter	42.866	52.489	95.355
Ordinært resultat	0	109.247	109.247
Skat af ordinært resultat		-33.356	-33.356
Årets ordinære resultat efter skat		75.891	75.891
Ekstraordinær fortjeneste ved salg af Powercom		144.724	144.724
Skat af ekstraordinær fortjeneste (indtægter)		6.120	6.120
Årets resultat		226.735	226.735
Årets resultat foreslås disponeret således:			
Overført overskud			73.859
Nettoopskrivning efter den indre værdis metode			2.032
Overskud ved sideordnede aktiviteter			197.829
Tilbageførsel af tidligere års nettoopskrivninger			-46.985
Årets resultat			226.735

Note: Transmissionen stiller alle sine ydelser til rådighed for systemansvaret mod betaling. Transmissionens samlede indtægtsramme, inklusive overskuddet ved transmissionens aktiviteter, er således indarbejdet som en omkostning i systemansvarets regnskab under posten "Betaling for 400 kV- og udlandsforbindelser". Denne interne betaling er elimineret i det samlede resultat for Eltra.

Ekstraordinært stort overskud i transmissionen

Transmissionen fik i år 2001 et overskud før skat på 254 mio. kr. Det ordinære overskud var på 109 mio. kr., mens salget af det 50 pct.-ejede datterselskab Powercom til Telia indbragte en ekstraordinær fortjeneste på 145 mio. kr. i år 2001.

Det ordinære overskud inden for indtægtsrammen overføres til den bundne egenkapital, dog vil den ikke-udbetalte forrentning af indskudskapitalen på i alt 4 mio. kr. for årene 1999-2001 blive overført til den fri egenkapital og udloddet. Den ekstraordinære fortjeneste ved salget af den sideordnede aktivitet overføres til den fri egenkapital.

Finansieringsforhold

Den 1. oktober år 2001 blev overførslen til Elsam på 900 mio. kr. betalt.

Eltra gennemgik i 2001 en rating-proces hos Standard & Poors. Eltra opnåede ratingen AA- på langfristet gæld og A-1+ på kortfristet gæld, hvilket afspejler en ganske høj kreditværdighed.

Ratingen blev gennemført som konsekvens af, at Eltra står foran store låneoptagelser i forbindelse med finansieringen af Kraftværksaftalen og flere store anlægsprojekter i transmissionsnettet.

I august blev der således hos Den Nordiske Investeringsbank hjemtaget et lån på 300 mio. kr. til delvis projektf finansiering. Der blev samtidig forhandlet med den Europæiske Investeringsbank om et langfristet lån på 1.410 mio. kr. Lånet blev bevilget inden årets udgang, men blev først udbetalt i begyndelsen af år 2002.

Ultimo 2001 blev der etableret et certifikatprogram i Sverige på 1.000 mio. svenske kr., der primo 2002

skulle erstatte dele af de kortfristede kreditter. Eltra optog således i år 2001 kortfristede kreditter hos danske pengeinstitutter på imellem 1.100 og 1.800 mio. kr. til mellemfinansiering af det langfristede lånebehov.

Eltra er i december 2001 af Finanstilsynet blevet tildelt en solvensvægtning på 20 pct. Det betyder en fremtidig reduktion af renteomkostningerne på traditionelle bankkreditter på ca. 0,5 pct.

Forventet udvikling

Systemansvarets tariffer for år 2002 blev udmeldt efter vedtagelsen af Budget 2002 i efteråret. I forhold til tarifferne i 4. kvartal 2001 er der et lille fald i Eltra's samlede tariffer i år 2002.

For år 2002 forventes et overskud vedrørende Transmission på 137 mio. kr., svarende til en forrentning på 7 pct. af egenkapitalen.

Overordnede hændelser

- Den samlede kapacitet på Skagerrakforbindelserne (mellem Nordjylland og Sydnorge) stilles frit til rådighed for alle markedsaktører den 1. januar. De hidtidige mangeårige kontrakter om fysiske udvekslinger blev erstattet med finansielle aftaler.

- Tærsklen til det danske elmarked blev sat ned fra 10 GWh til 1 GWh den 1.

januar. 1.700 slutkunder med et samlet aftag på ca. 35 pct. af det vstdanske forbrug fik dermed mulighed for at handle frit.

- Energistyrelsen godkendte Eltra's anlægsdel af havmølleprojektet på Horns Rev. Et anlægsarbejde til ca. 300 mio. kr.
- Den 7. marts fik Eltra energimyndighedernes endelige tilladelse til at bygge Nordjyllandsledningen (Aalborg-Århus).
- Eltra blev optaget som associeret medlem af UCTE, samarbejdsorgan for de fleste europæiske elsystemområder.
- Eltra blev pålagt det overordnede ansvar for de beredskabsmæssige opgaver inden for den vstdanske elforsyning. Beredskabsarbejdet gælder trussels-, katastrofe- og krigssituationer.
- En arbejdsgruppe nedsat af Energistyrelsen beskrev i en rapport udfordringer og mulige løsninger vedrørende eloverløb. Eltra indførte for første gang en midlertidig nødberedskabsplan for at afværge kritiske systemforhold.

Hændelser indtruffet efter regnskabsårets afslutning

Der er fremsat et lovforslag, hvoraf det foreslås, at omkostningerne til betaling for mindste produktionskapacitet

lånefinansieres og opkræves over tarifferne over 10 år. Konsekvenserne af vedtagelsen af dette forslag er medtaget i regnskabet.

Eltra's bestyrelse traf den 20. februar 2002 principbeslutning om, at "pol 1" på Konti-Skan-forbindelsen mellem Nordjylland og Sverige skal renoveres. Det 37 år gamle anlæg baseret på kviksolvensrettere skal erstattes med moderne tyristorteknik. Eksisterende lednings- og kabelanlæg kan fortsat anvendes. Det nye anlæg ventes taget i brug i år 2005. Pris: ca. 260 mio. kr.

En europæisk udligningsordning for eltransit mellem de forskellige elsystemområder trådte i kraft 1. marts 2002. Som en konsekvens heraf forsvandt den hidtidige dansk-tyske grænsetarif på 1,7 øre/kWh. Den nye ordning er stort set udgiftsneutral for Eltra.

Systemansvarets tariffer

Øre/kWh	4. kvartal 2001		2002	
Prioriteret produktion	46,2 % a 48 øre/kWh	22,2	43,8 % a 47,3 øre/kWh	20,7
PSO-tarif		2,6		2,3
Nettarif		3,5		4,6
Eltra i alt		28,3		27,6

Eloverløb og planlægning

Åbningen af det nordiske elmarked for jysk-fynske markedsaktører i 1999 gjorde det muligt at afsætte bunden produktion i et større marked, men nu er den fysiske grænse for, hvad der kan sendes til Norge og Sverige ved at være nået. Det er blevet særligt mærkbart efter, at den voldsomme tilgang af vindkraft i år 2000 har gjort eloverløbsproblemet meget nærværende.

I oktober 2000 bad Energi styrelsen Elkraft System og Eltra om at lave en fælles temaudredning om eloverløb i forbindelse med de systemplaner, som skulle færdiggøres inden sommerferien i år 2001. Den fælles temaudredning findes som rapporten *Håndtering af eloverløb og elmangel i det danske elsystem*.

I februar år 2001 nedsatte Energistyrelsen en arbejdsgruppe, som skulle belyse de udfordringer, som skabes af den stigende andel af bunden el fra vindmøller og kraftvarmeværker. Arbejdsgruppen fremlagde i oktober 2001 *Rapport fra arbejdsgruppen om kraftvarme- og VE-elektricitet*.

Det var ikke første gang, at spørgsmålet blev lagt frem for offentligheden. Men den nye rapport formåede at skabe langt større interesse for eloverløbet og dets håndtering, end de foregående års udgivelser havde formået. Rapporten rummer omfattende analyser og en række vigtige synspunkter, herunder:

- Påpegnning af, at energitafgifterne bør omlægges, fordi de giver uheldige incitamenter
- Behovet for øget driftsmæssig fleksibilitet
- Forståelse for, at det eksporterbare eloverløb ikke altid bør eksporteres, men disponeres samfundsøkonomisk optimalt
- Behovet for teknisk og kontrolmæssig opdatering af decentrale anlæg og vindmøller
- Behovet for udbygning af kommunikations- og reguleringsudstyr.

Foranstaltninger mod kritisk eloverløb – dvs. produktion ud over, hvad nabosystemerne kan modtage – skal forebygges systemsammenbrud, men de gældende regler for at kunne gribe ind medfører

ofte en balancegang på afgrundens rand. I begyndelsen af år 2002 fremsatte regeringen forslag til ændring af Elloven, som vil gøre det muligt for de systemansvarlige at gribe ind i rimelig god tid.

Den bebudede lovændring fastholder dog princippet med den prioriterede produktions ubetingede fortrinsstilling til nettet. Det vil således ikke være muligt i en kritisk situation at udkoble anlæg ud fra økonomisk og miljømæssigt rationelle kriterier. Lovændringen giver heller ikke mulighed for at nedregulere prioriteret produktion under ikke-kritiske driftsforhold, selv om omkostningerne ved denne produktion over-

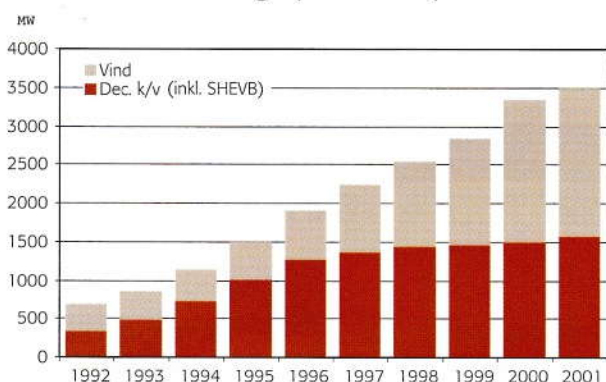
stiger den pris, som kan opnås ved salg, og selv om produktionen belaster det danske miljøregnskab. Det vil være naturligt at standse elproduktionen på kraftvarmeværkerne, når produktionsudgifterne er højere end markedsprisen. Men det vil også være naturligt at stoppe varme produktionen på kraftvarmeværkerne, hvis varmen kan fremstilles billigere med "overløbsel". Det kan ske ved at installere "dypekogere" i kraftvarmeværkernes akkumulatortanke. Strategien kræver en omlægning af reglerne for tilskud og afgifter og en udbygning af systemkontrollen, men vil ellers kunne gennemføres uden tunge anlægsinvesteringer.

Nordisk samordning

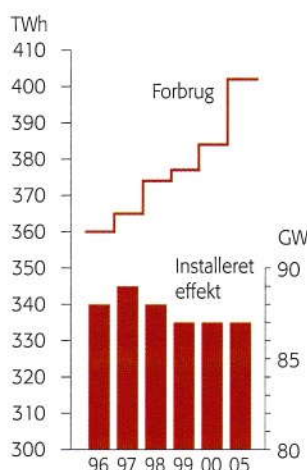
I takt med udviklingen af det fælles nordiske marked øgedes behovet for en teknisk samordning mellem landenes systemansvarlige transmissionsselskaber. Nordel blev reorganiseret og udgør nu rammen for de systemansvarlige transmissionsselskabers samarbejde. De nordiske energiministre drøftede nok engang samordningen af de nordiske energisystemer på et møde i Helsinki den 11. september 2001. I referatet understreges "betydningen af et konstruktivt samarbejde både på kort og langt sigt med de nordiske transmissionsselskaber og systemansvarlige om udviklingen af det nordiske elmarked, bl.a. med hensyn til håndteringen af mulige effektproblemer og

grænsetariffer og sammenhængen mellem miljøhensyn og markedsudvikling.

Akkumuleret udvikling i prioriteret produktion

Udviklingen i elforbruget

Planlægningsafdelingen udarbejder "Systemplanen", "Miljøvenlig elproduktion", "Miljøplanen" og "Anlægsplanen". Ingeniør Jens Chr. Hygebjerg, konsulent Karen Hvid Ipsen og afdelingsingeniør Jytte Kaad Jensen.

Som grundlag herfor bør de systemansvarlige udarbejde en årlig redegørelse for den langsigtede udvikling af elsystemet i de nordiske lande."

Imens det nordiske elmarked er blevet etableret, er elforbruget steget uden en tilsvarende vækst i den samlede produktionskapacitet. Tværtimod er der sket en betydelig skrotning af

ældre termiske kraftværker i Sverige og Danmark. Tidligere storeeksportører som Norge og Sverige må i stigende grad importere el. Situationens alvor blev i år 2000 og år 2001 sløret af et nedbørsoverskud, som alene i 2000 var ca. 40 TWh, uden at det gav anledning til særlig stor eksport ud af Norden. Et tørår, som statistisk set indtræffer hvert ottende år, kan nemt betyde

et underskud på 50-60 TWh. Nordel har i sin Systemudviklingsplan 2002 forsøgt at tegne et billede af situationen i 2005 og 2010. Prognosen er præget af betydelig usikkerhed, især med hensyn til til- og afgang af produktionskapacitet. Der tegner sig dog et nogenlunde klart billede af, at den gensidige afhængighed mellem de nordiske landes elsystemer vokser.

Som en konsekvens heraf får samkøringsforbindelserne i Norden stadig større betydning. De bliver afgørende for både markedsbetjening, energiforsyning og driftssikkerhed i hele Norden. Nye analyser skal skabe det rationelle grundlag for beslutninger om udbygning af samkøringsforbindelser.

Bedre vilkår for markedet

Den væsentligste ændring af vilkårene for elmarkedet i Jylland og på Fyn i år 2001 var uden tvivl frigivelsen af Skagerrakforbindelsen til markedets fulde brug.

Nord Pool Elspot har dermed disponeret den fulde kapacitet på Skagerrakforbindelsen igennem hele år 2001. Udvekslingsbehovet har artet sig således, at forbindelsen har været fuldstillet i 22 pct. af tiden. Fjernelsen af kontraktindehavernes fysiske rettigheder på Skagerrakforbindelsen medførte endnu en markeds-mæssig gevinst, idet 400 MW-kapacitet på grænsen mellem Jylland og Tyskland, som tidligere blev disponeret af Statkraft og PreussenElektra (nu E.ON Netz), også blev frigivet til markedet.

Den dansk-tyske grænse

På forbindelsen mellem Jylland og Tyskland disponeres den tilgængelige transmissionskapacitet i form af et auktionsprincip. Markedsaktører kan byde ind på auktionen på års-, måneds- og døgnbasis, og kapaciteten tilfalder de højstbydende. Efter Eltra's ønske er 200 MW i begge retninger reserveret til auktioner på døgnbasis, ligesom der gælder et "use-it-or-lose-it"-princip for års- og månedsreservationerne. Auktionsprincippet blev indført i et samarbejde mellem Eltra og E.ON Netz allerede den 1. juli 1999 og er siden blevet forfinet i flere omgange. Eltra's og E.ON Netz's auktionsløsning var den første af sin art i Europa og er efterfølgende blevet kopieret i adskillige lande.

Det er vigtigt for det vestdanske elmarked, at flest mulige uafhængige aktører er aktive på grænsen mod Tyskland. Det var derfor tilfredsstillende, at interessen for at være med steg i foråret 2001. Det viste sig dog, at flere aktører havde vanskeligt ved at opfylde kravet om, at aktørplaner skal fremsendes i Ediel-format. Derfor udviklede Eltra en WEB-service, som gør det muligt for aktører enkelt og billigt at fremsende de nødvendige aktørplaner via internettet.

WEB-løsningen blev godt modtaget. I årets sidste halvdel kom seks nye brugere til, så der ved årets udgang var ca. 15 aktører, som jævnligt deltog i auktionen og dermed handelen over den dansk-tyske grænse.

Yderligere markedsåbning i år 2001

Den 1. januar 2001 blev tærsklen til elmarkedet sænket fra 10 til 1 GWh. Det bevirkede, at ca. 1.700 nye jysk-fynske elkunder fik adgang til markedet.

En stor del af dem har gjort brug af deres nye rettigheder. Ifølge Dansk Energi har således trefjerdedele af virksomhederne skiftet leverandør i 2001. De mange leverandørskift har primært været en opgave for de lokale netvirksomheder, som har klaret det efter planen.

Den 1. januar 2003 skal alle kunder have mulighed for at skifte leverandør. Det gør en række nye administrative tiltag nødvendige, idet der indføres skabelonafregning for de mindre elkunders vedkommende

(< 200.000 kWh/år). Håndteringen af leverandørskift og afregning skal i videst muligt omfang automatiseres med udstrakt brug af IT.

Eltra har stået i spidsen for en landsdækkende projektgruppe, der i sidste halvdel

af 2001 har specificeret modellen – vilkår og betingelser – for den fulde markedsåbning.

Elmarkedets funktion i 2001

Markedsovervågning

I henhold til Ellovens § 31, stk. 1, skal den systemansvarlige virksomhed "...bidrage til at sikre, at der skabes bedst mulige betingelser for konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet...". Derfor betragter Eltra overvågningen og analysen af elmarkedet som en væsentlig opgave. I den sammenhæng udgives Eltra's månedlige markedsrapport. I år 2001 afsluttede Eltra et projekt om analyse og modellering af incitamenterne for markeds-magt i det nordiske elmarked i samarbejde med konsulentvirksomheden ECON. Arbejdet fortsættes nu med at videreudvikle analysemodellen.

Prisdannelsen i spotmarkedet

Formålet med en prisnotering er, at spotprisen i en given time skal afspejle værdien af elektricitet i den pågældende time, når der tages hensyn til de relevante faktorer. Med Eltra-området placeret mellem det nordiske vandkraftbaserede system og det tyske termiske system er det faktorer som temperatur, nedbør, vind, brændselspriser og produktionskapacitet i Nor-

den og Tyskland (Nord-europa), der er afgørende. Den dansk-tyske grænse udgør skillelinjen mellem det nordiske og det tyske marked. Der er ingen automatik, som sørger for et naturligt flow fra områder med lave priser til områder med høje. Det er derfor et succes-kriterium, at markedet selv sørger for, at elektriciteten flyder i den rigtige retning. I år 2000 var der flere situationer, der var vanskelige at forklare: Høje prisspidser på varme sommerdage. Eksporten fra højt prisniveau i Jylland til et betydeligt lavere i Tyskland. Voldsomme prisfluktuationer i Danmark, Sverige og Finland i sammenhænge, der ikke tidligere var set.

Fire grunde til positiv udvikling

Uregelmæssighederne forsvandt ved årsskiftet. I stort set hele år 2001 lå prisen i Eltra's område på niveau med enten Nord Pools systempris og prisen på spotbørsen i Leipzig, eller den lå imellem disse. De få tilfælde, da priserne i Eltra's område adskilte sig fra dette mønster, var hovedsageligt i forbindelse med el-overløb (kraftig vind og

Markedsfolkene følger udviklingen i spotpriserne. Teknisk assistent Bjarke Nielsen, cand.oecon Ulrik Stridbæk og sekretær Ann Fjeldgaard.

lavlast). I enkelte tilfælde har prisen i Eltra's område været højere end i Tyskland, uden at transmissionskapaciteten blev udnyttet fuldt ud i nordgående retning. Disse situationer kunne dog forklares med Leipzig-børsens week-endlukning, som gør det nødvendigt for aktørerne at indgå handler for mandagen allerede fredag middag. Elmarkedets funktion udviklede sig således særdeles positivt i år 2001. Det skyldtes bl.a. følgende forhold

- *Ophevelsen af de gamle faste aftaler på Skagerakforbindelsen.*
- *Større dynamik i handelen mod Tyskland.* I sommeren 2000 åbnede Leipzig Power Exchange, og i september 2000 indførte Eltra og E.ON Netz dagligt auktion over transmissionskapacitet på den dansk-tyske grænse.
- *Tilpasning af Elloven* – Pr. 20. december 2000 blev der vedtaget en ændring af Elloven, der justerede ansvars- og rollefordelingen mellem systemansvarlige og elproducenter.
- *Stigende priser* – År 2000 var et vådår, mens år 2001 nærmede sig det normale. Prisen i Eltra's område steg fra 122 DKK/MWh til 177 DKK/MWh og systemprisen fra 95 DKK/MWh til 172 DKK/MWh. Incitamentet var derfor mindre til eventuelt at udnytte markedsmagt for at presse priserne i vejret.

Udvekslingen med nabo-områderne

Der blev netto eksporteret 2,2 TWh til nabo-områderne. Bagved nettotallet lå der et betydeligt energiflow: 4,5 TWh import og 6,7 TWh eksport. Vestdanmark var således både et eksport- og et transitområde. Året startede med primært sydgående transit. I foråret var

der en tendens til nordgående transit, i efteråret vendte transitretningen igen mod syd, og året sluttedes med massiv eksport først i sydgående retning og sidst i alle retninger.

Kamp om grænsekapacitet

Eltra og E.ON Netz afholder en daglig auktion over transmissionskapacitet over den dansk-tyske grænse. I løbet af 2001 har aktørerne udviklet en imponerende evne til at forudse markedet. I den hårde konkurrence om grænsekapaciteten

har auktionsbuddene ofte udgjort det meste af forskellen mellem priserne i Eltra's område og på Leipzig Power Exchange. I gennemsnit for alle årets timer har prisen i sydgående retning været 21 DKK/MWh og i nordgående retning 7 DKK/MWh. I første halvdel af året var priserne relativt høje i nordgående retning. I andet halvår faldt de nordgående priser til næsten ingenting, hvorimod priserne mod syd steg dramatisk.

Afregning på basis af måletidsserier

Trods nye komplicerede afregningsregler er det lykkedes Eltra at holde fast i konceptet om, at alle afregningsmellemværender mellem Eltra og netselskaberne automatisk kan baseres på de måletidsserier, som netselskaberne indsender til Eltra. En enkel mindre undtagelse er udbetalingen af pristillæg til decentrale anlæg, der delvis fyres med VE-brændsel.

Fra den 1. januar 2001 overtog de systemansvarlige virksomheder ansvaret for de udbetalinger af pristillæg til "andre VE-anlæg", som hidtil har været administreret af Told & Skat. Kontrolansvaret er dog fortsat uafklaret. Alle tilskudsordninger, som relateres til den producerede VE-elektricitet, administreres nu af de systemansvarlige virksomheder og betales af elforbrugerne via de systemansvarlige virksomheders tariffer.

Den nye vindmøllebekendtgørelse

Afregningen af privatejede vindmøller ændredes radi-

kalt fra den 1. april 2001, da den nye vindmøllebekendtgørelse med begreber som eksisterende og nye vindmøller samt fuldstændig timestatus trådte i kraft. Samtidig introduceredes udskiftningsordningen for vindmøller på land. Eltra har i år 2001 udstedt 70 skrotningsbeviser på tilsammen 5.609 kW. Skrotningsbeviser er om sættelige og handles for ca. 1.500 kr. pr. kW.

Stamdataregistret for vindkraftanlæg

Eltra er i samarbejde med netselskaberne blevet pålagt at opbygge den vestdanske del af et landsdækkende vindmølleregister, som er placeret hos Energi styrelsen. Registret skal indeholde detaljerede oplysninger om de enkelte vindmøllers karakteristika, deres ejere og de producerede kWh. Registret var med udgangen af år 2001 endnu ikke komplet.

Der er opført 4.996 vindmøller i Jylland og på Fyn, heraf 1.861 vindmøller i 409 vindmølleparker.

Stamdataregistret skal blandt andet støtte myndighedernes tilsyn med de udbetalte midler til vindmøllejerne, herudover er Stamdataregistret et vigtigt værktøj i forbindelse med opbygningen af et VE-bevismarked.

Eltra og Elkraft System er blevet pålagt at lade indholdet og den løbende drift af registret underkaste kvalitetsstyring. Energistyrelsen vil i samarbejde med de systemansvarlige virksomheder fastlægge kravene til et sådant kvalitetsstyringssystem, der skal sættes i drift samtidig med, at det færdige register meldes klar.

Eltra har fundet det naturligt at udvide kravet til kvalitetsstyringssystemet til også at omfatte alle administrative rutiner i forbindelse med aktørafregningen. Eltra's kvalitetsstyringssystem certificeres efter ISO 9001:2000 standarden.

Nettoafregning af egenproducenter

Eltra og Elkraft System har i tæt samarbejde udarbejdet detaljerede regneregler og administrative teknikaliteter, som er nødvendige for at få egenproducenters nye muligheder for nettoafregning til at harmonere med principperne i markedsmodellerne i Øst- og Vestdanmark. Trods de udviklede regneregler har ordningen været en succes hos egenproducenterne, som kan hente store besparelser på den samlede elregning. Pr. 1. februar 2002 er 50 anlæg overgået til nettoafregning i Eltra's område.

Miljøvenlig elproduktion dækker næsten halvdelen af det vstdanske elforbrug. I baggrunden det høj-effektive kulfyrede Esbjergværket.

Data for det vestdanske elsystem 2001

Produktionsapparat ultimo året

Centrale anlæg inkl. overbelastningsevne 3.201 MW

(Inkluderet heri var Fynsværket Blok 3 og Blok 7, Studstrupværket Blok 3 og Blok 4, Nordjyllandsværket Blok 3, Skærbækværket Blok 3, Esbjergværket Blok 3, Herningværket og Enstedværket Blok 3).

- Reserve for fjernvarme:
Nordjyllandsværket Blok 1 (269 MW)
skrottet jan. 2002.
Skærbækværket Blok 1 på 100 MW
- Langtidsreserve:
Nordjyllandsværket Blok 2 (295 MW)

Decentrale anlæg inkl. Randers + 38 MW uden nettilslutning 1.523 MW

Vindkraft 1.932 MW

Afgang og tilgang i 2001

Tilgang decentrale anlæg 56 MW

Tilgang vindmøller 84 MW

Herningværket ændrede i begyndelsen brændsel fra kul til naturgas

Decentral udvikling i MW

	1997	1998	1999	2000	2001
Dec. k/v	1.367	1.432	1.457	1.504	1.561
Vind	883	1.115	1.385	1.848	1.932

Note: Indeholder 40 MW-biokedel på EV3 i år 2001

Produktionens udvikling i GWh

	1997	1998	1999	2000	2001
Prod. i alt	26.466,1	24.913,6	22.602,2	20.969,1	23.062,9
Central	19.210,5	16.487,7	13.780,6	11.340,3	12.861,9
Decentral	5.734,0	6.244,2	6.437,9	6.245,1	6.811,2
Vind	1.521,6	2.181,7	2.383,7	3.383,7	3.389,9

Forbrugets udvikling inkl. nettab i GWh

	1997	1998	1999	2000	2001
	20.394,0	20.436,3	20.476,5	20.669,8	20.876,1
	- 1,0 %	+ 0,2 %	+ 0,2 %	+ 0,9 %	+ 1,0 %

Meteorologiske data

Vindindhold i forhold til normalår i procent

	1997	1998	1999	2000	2001
	91	101	86	95	80

Kilde: Månedsmagasinet Vindstyrke)

Solkorrigerede graddage

	1997	1998	1999	2000	2001
	2.340	2.296	2.245	1.897	2.311

Kilde: Teknologisk Institut, Energi

Udvekslinger med udlandet (nettoeksport) i GWh

	1997	1998	1999	2000	2001
	6.072,1	4.477,2	2.125,7	299,3	2.186,9

Udvalgte markedsdata

Områdepris i kr./MWh

Jan. 154	Feb. 193	Mar. 186	Apr. 194	Maj 180	Jun. 194	
Jul. 172	Aug. 175	Sep. 172	Okt. 161	Nov. 160	Dec. 182	Gns. 177

Systempris i kr./MWh

Jan. 153	Feb. 202	Mar. 193	Apr. 197	Maj 180	Jun. 188	
Jul. 168	Aug. 159	Sep. 155	Okt. 142	Nov. 159	Dec. 176	Gns. 172

Nord Pools omsætning som andel af forbruget i procent

Jan. 35	Feb. 25	Mar. 20	Apr. 26	Maj 36	Jun. 35	
Jul. 36	Aug. 37	Sep. 45	Okt. 41	Nov. 40	Dec. 37	Gns. 34

Regulerkraft i GWh

Op						
Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	
42	48	45	39	34	39	
Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Sum
52	59	50	44	106	81	638

Ned

Jan. 61	Feb. 65	Mar. 64	Apr. 73	Maj 54	Jun. 53	
Jul. 42	Aug. 42	Sep. 39	Okt. 49	Nov. 29	Dec. 35	Sum 605

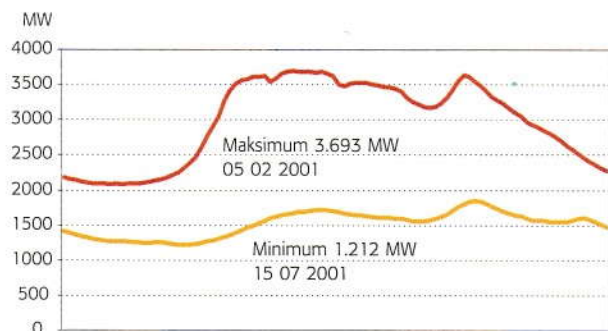
Gennemsnitligt pristillæg regulering i kr./MWh

Op						
Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	
45	58	42	42	58	46	
Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Gns.
49	53	58	64	58	61	53

Ned

Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	
-86	-124	-102	-111	-77	-87	
Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Gns.
-68	-88	-84	-80	-64	-75	-89

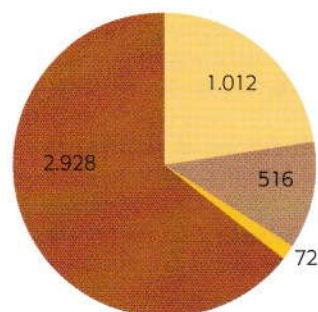
Elbelastning i Jylland og på Fyn

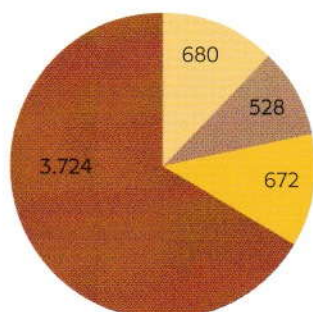
Udgifter til el for en typisk husholdning (4.000 kWh)

1997: 4.528 kr.

2001: 5.604 kr.

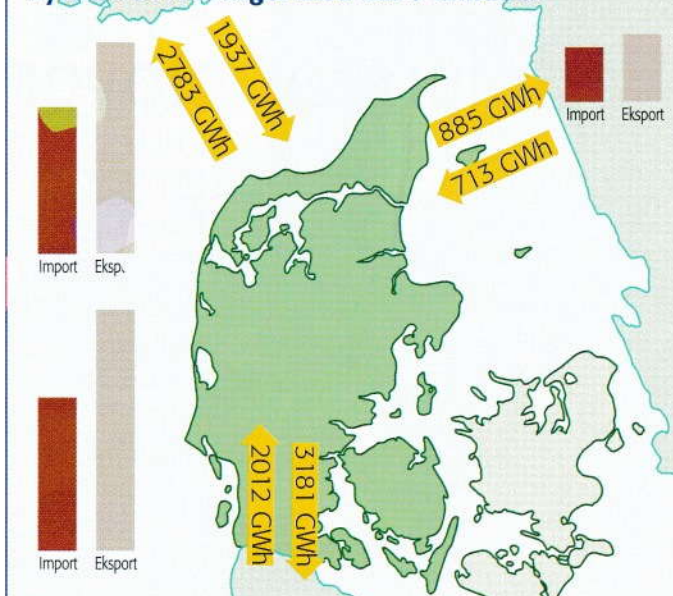

Produktion (engrospris)
Transmission og distribution

Tilskud til miljøvenlig strøm m.v.
Statsafgifter og moms

Fysiske udvekslinger med nabo-områder

Antal balanceansvarlige

Ultimo året	År 2001	År 2000
Forbrugsbalanceansvarlige	8 stk.	10 stk.
Handelsbalanceansvarlige	15 stk.	8 stk.
Produktionsbalanceansvarlige	2 stk.	2 stk.

Elpris	1997			2000			2001		
Markedspris (fri el)	25,3 øre/kWh	66,7 %	16,9 øre/kWh	13,5 øre/kWh	60,0 %	8,1 øre/kWh	17,0 øre/kWh	53,8 %	9,1 øre/kWh
Prioriteret produktion	30,8 øre/kWh	33,3 %	10,2 øre/kWh	42,0 øre/kWh	40,0 %	16,8 øre/kWh	45,7 øre/kWh	46,2 %	21,1 øre/kWh
PSO						2,8 øre/kWh			3,6 øre/kWh
150/400 kV-net			2,9 øre/kWh			2,9 øre/kWh			3,2 øre/kWh
Distribution			10,0 øre/kWh			10,0 øre/kWh			10,0 øre/kWh
Elpris i alt			40,0 øre/kWh			40,6 øre/kWh			47,0 øre/kWh
Elafgift			40,0 øre/kWh			49,0 øre/kWh			50,5 øre/kWh
Distributionsafgift						4,0 øre/kWh			4,0 øre/kWh
CO ₂ -afgift			10,0 øre/kWh			10,0 øre/kWh			10,0 øre/kWh
Elsparebidrag			0,6 øre/kWh			0,6 øre/kWh			0,6 øre/kWh
Moms			22,6 øre/kWh			26,1 øre/kWh			28,0 øre/kWh
Forbrugerpriser			113,2 øre/kWh			130,3 øre/kWh			140,1 øre/kWh

Tariffer

Øre/kWh	1. januar 1999			1. januar 2000			1. januar 2001			1. juni 2001			1. september 2001			1. januar 2002		
	Lav-last	Høj-last	Spids-last	Lav-last	Høj-last	Spids-last	Lav-last	Høj-last	Spids-last	Lav-last	Høj-last	Spids-last	Lav-last	Høj-last	Spids-last	Lav-last	Høj-last	Spids-last
Nettarif for produktion	0,5	0,8	1,0	0,5	0,8	1,0	0,5	0,8	1,0	0,5	0,8	1,0	0,5	0,8	1,0	0,4	0,6	0,7
Nettarif for import/eksport	0,5	0,8	1,0	0,5	0,5	1,0	0,5	0,8	1,0	0,5	0,8	1,0	0,5	0,8	1,0	0,5**	0,8**	1,0**
Nettarif for forbrug	0,5	0,8	1,0	2,8	3,1	3,2	3,0	3,3	3,4	3,0	3,3	3,4	3,3	3,6	3,7	4,4	4,7	4,8
PSO-tarif	-	-	-	2,8	2,8	2,8	4,2	4,2	4,2	3,6	3,6	3,6	2,6	2,6	2,6	2,3	2,3	2,3
Tarif for salg af prioriteret produktion	28,0*	42,0*	50,0*	32,0	48,0	57,0	39,0	47,0	52,0	40,4	49,0	54,0	42,3	51,4	56,6	41,7	50,6	55,8

* Ny prisstruktur

** Fra og med 1. marts 2002 er tariffen for import/eksport ændret

Nødplan for eloverløb

Håndteringen af den prioriterede produktion er dels en planlægnings- dels en driftmæssig udfordring. Indtil middag før driftsdøgn afsættes/købes forventet eloverløb/underløb på Nord Pool Elspot. Når driftsdøgnet er startet, er det alene adgangen til reguleringskraft herhjemme og i udlandet, der afgør forsyningssikkerheden, altså om systemet holdes i balance. Den del af eloverløbet, der ikke kan afsættes fysisk, vil kunne få elsystemet til at bryde sammen.

Efter forhandlinger med Elsam, Foreningen Danske Kraftvarmeverker og Danske Fjernvarmeverkers Forening udarbejdede Eltra i efteråret 2001 en midlertidig nødberedskabsplan, som kan tages i brug ved kritisk eloverløb.

Umiddelbart er det muligt at nedregulere eller stoppe den ikke-prioriterede produktion ud fra aftaler med producenterne. Den systemansvarlige har ret til at kræve produktionen omlagt mod nødvendig kompensation. Det er vigtigt for systemsikkerheden, at der hele tiden er et antal centrale enheder på nettet.

I kolde og blæsende perioder, samtidig med at forbruget er lavt, er det ikke altid nok at nedregulere de ikke-prioriterede anlæg. Derfor er der taget skridt til også at kunne standse decentral prioriteret produktion i vinteren 2001/2002.

Den gældende lov gør det ikke muligt at stoppe prioriteret produktion uden i nødstilfælde, og i sådanne tilfælde uden kompensation. I henhold til en lovændring, som regeringen har

lagt frem i februar 2002, vil denne bestemmelse blive ændret. Lovændringen vil gøre det muligt at stoppe prioriteret produktion mod kompensation, når alle andre muligheder er udtømte. Af praktiske årsager, som kommunikation og styring, omfatter den midlertidige nødplan kun decentrale værker større end 3 MW – ca. 80 anlæg med en samlet effekt på ca. 1.000 MW. Stop af den prioriterede decentrale kraftvarme sker ud fra en regel om, at den producent der lider mindst tab, stoppes først, og ved gentagelse er det ikke samme producent, der stoppes igen. Eventuelle stop startes så tidligt, at den systemansvarlige har sikkerhed for, at afbrydelserne kan effektueres, uden at forsyningssikkerheden trues. Nødplanen kom ikke i anvendelse i 2001, men den fik sin debut den første dag i 2002. Den dag blev Elsam pålagt at stoppe ikke-prioriterede vindmølleparker med en samlet effekt på 115 MW.

Regulerkraft

Den kontinuerede balance mellem forbrug, produktion og udlandsudveksling sikres i første omgang gennem aktørernes handel på den nordiske elbørs og handel over den dansk-tyske grænse dagen før driftsdøgnet. I driftsdøgnet vil der løbende være ubalancer på grund af ændringer i vindkraften, forbruget og den kraftvarmebundne produktion. I ca. en fjerdedel af tiden vil ubalancen være større end 200 MW. Midlet til sikring af balancen er handel (køb/salg) af regulerkraft,

Regulerkraftbehov (op- og nedregulering)	Procent af årets timer (8.760 timer/år)*
Mere end 200 MW	i mindst 25 % af tiden
Mere end 400 MW	i mindst 7 % af tiden
Mere end 600 MW	i mindst 1 % af tiden

*) De nævnte behov skyldes usikkerhed på vindkraftprognosen fra dagen før driftsdøgnet kl. 11 og frem til driftøjeblikket.

hvor samspillet med de nordiske systemansvarlige har en væsentlig rolle.

Regulerkraft er gennem aftaler med Elsam sikret frem til udgangen af 2003. Det drejer sig om 300 MW til almindelig balanceregulering samt 250 MW i havarereserve til backup ved udfald af produktion. Desuden skal Elsam tilbyde uudnyttede reserver, og det er også muligt at trække på ledig regulerkraft i nabo-systemerne.

I samarbejdet mellem de nordiske systemansvarlige transmissionselskaber er der ved at blive udviklet en ny model for et fælles regulerkraft- og balancekraftmarked. Den bliver tidligst en realitet i foråret 2002. I det fælles nordiske regulerkraftmarked skal hvert systemansvar indsamle alle regulerkraftbud i sit eget område. Tilbuddene sammenstilles i prisordnet rækkefølge i et fælles informationssystem NOIS (Nordic Operational Information System). Balancekraftprisen til afregning af de balanceansvarliges ubalancer vil indtil videre være baseret på en middelpriis af aktiverede reguleringer i Eltra's område. Der vil senere blive taget stilling til, om der i stedet skal indføres et marginalprisprincip. Samme

overvejelser gør sig gældende for regulerkraftprisen.

Håndtering af aktørplaner

De balanceansvarlige aktørers indmelding af planer forløb meget tilfredsstillende. Fejl i aktørernes indmeldte planer blev hovedsageligt rettet af aktørerne selv.

Transmissionsnettets drift

I årets løb har transmissionsnettet kun været udsat for relativt få fejl. Der er gennemført mange vedligeholdelsesarbejder i transmissionsnettet for at sikre en langsigtet høj tilgængelighed af transmissionsnettet.

400 kV-ledningen mellem Kassø og Tjele, som er en væsentlig forbindelse for hele transmissionssystemet, var afbrudt ca. hver 3. uge for omgalvanisering af master. Denne udetid har af hensyn til markedet været placeret i weekender. Der ventes omfattende udetid på nettet på grund af vedligeholdelse, udbygning af telenettet og især på grund af etablering af 400 kV-strækning Trige-NVV (Nordjyllandsværket) i de kommende år.

Opsætning af mobiltelefonantennener i højspændingsmaster vil også være skyld i udkoblinger. Omkostninger hertil bliver i fremtiden vurderet særskilt, og arbejder

skal indpasses, så transmissionsnettets sikkerhed ikke reduceres.

Behov for bedre vejrmeldinger

Vindkraftanlæg udgør næsten en tredjedel af den samlede produktionskapacitet i Jylland og på Fyn. Derfor er det vigtigt, at man kan forudsige vindkraften ret nøjagtigt både i mængde og på klokkeslæt, så man i planlægningsfasen kan tage rimelig højde for balanceproblemer.

Det hidtidige prognosemateriale har været behæftet med en hel del usikkerhed. Derfor arbejder Eltra på at forbedre materialet.

Produktionen fra vindmøllerne beregnes ved hjælp af et prognoseprogram, **Wind Power Prediction Tool**, som benytter vindprognoserne fra DMI, online målinger samt historiske data. I slutningen af år 2001 begyndte arbejdet med at opgradere WPPT, således at det bliver muligt at benytte afregningsmålinger fra de enkelte vindmøller til kalibrering af modellen. Den forbedrede udgave af prognoseværktøjet gør det i øvrigt muligt at benytte input fra andre meteorologiske institutter.

EDOS opgradering

Eltra's fjernkontrollsystem EDOS var nået til grænsen for håndtering af datamængder. Det blev derfor levetidsforlænget i år 2001. Det skete ved, at gammelt udstyr blev erstattet med nyt på en mere moderne platform. Levetidsforlængelsen giver et pusterum på fem-syv år.

Fibernetet tager over

Eltra har i løbet af få år opbygget et sammenhængende fibernet, som dækker hele Jylland og Fyn. Med fibernet er der opnået en ekstrem forøgelse af overføringskapaciteten. For at kunne udnytte den er der

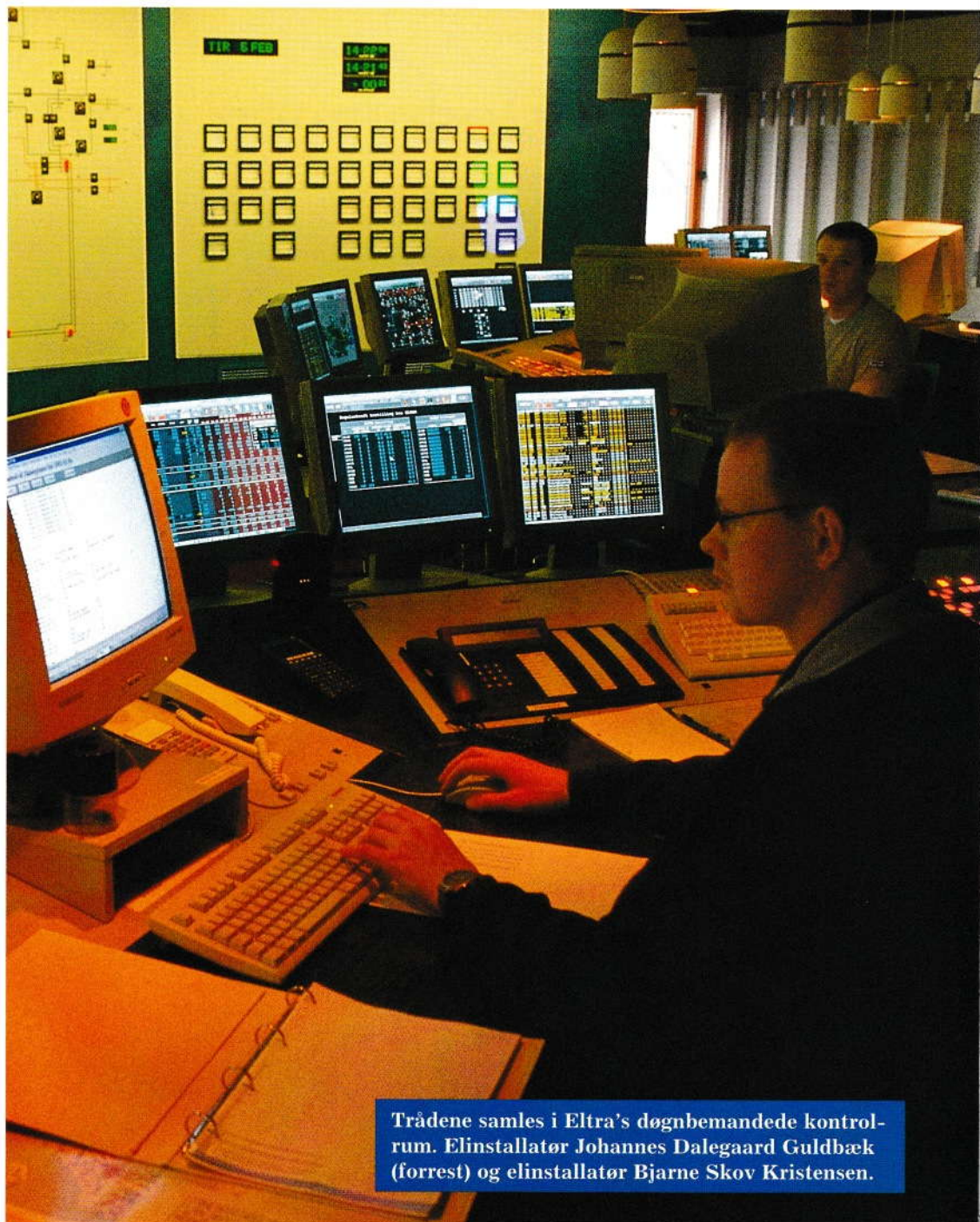
etableret en ny generation af multipleksudstyr, som det eksisterende PDH-system kobles på.

Al den information har hidtil ligget på radiokæderne og vil lidt efter lidt blive lagt over på fibernet. Det drejer sig om data for driftstelefoner, fjernkontrol, kanaler for relæbeskyttelse og kanaler til Electronic Highway.

Electronic Highway til nabolandene

Opgraderingen af fjernkontrollsystemet EDOS har ikke alene gjort det centrale system meget hurtigere, men har også betydet, at kommunikationskanalerne har fået øget kapacitet. Electronic Highway er et lukket europæisk telenet mellem europæiske TSO'er til brug for udveksling af drifts-

mæssige data vedrørende planer, real-time-information og opfølgning. Eltra har allerede etableret forbindelser til Statnett i Oslo og E.ON Netz i Lehrte. I år 2002 etableres forbindelser til Svenska Kraftnät i Stockholm og RWE Net i Brauweiler.

Trådene samles i Eltra's døgnbemannede kontrolrum. Elinstallatør Johannes Dalegaard Guldbæk (forrest) og elinstallatør Bjarne Skov Kristensen.

Nordjyllandsledningen under bygning

Efter en halv snes års sagsbehandling fik Eltra i marts myndighedernes tilladelse til at bygge en kombineret 400/150 kV-forbindelse mellem Nordjyllandsværket (Aalborg) og Trige (Århus). Kombinationen af de to ledninger gør det muligt at fjerne den eksisterende 150 kV-ledning gennem Rold Skov.

Prisen for projektet ventes at blive omkring 1 mia. kr. Heri er medregnet kabel-lægninger i Aalborg samt ved krydsningen af Mariager Fjord og Gudenåen. Desuden indgår en række netsaneringer, som Eltra vil gennemføre i området syd for Aalborg.

Projektet gennemføres i 11 delprojekter bestående af otte luftledningsstrækninger og tre kabelstrækninger. Projektet omfatter udbygning af de eksisterende 400 kV-stationer i Trige, Ferslev og ved Nordjyllandsværket samt bygning af et antal kabelovergangsstationer, nogle af dem udstyret med reaktorer til kompenserende af kablet.

Designkonkurrence

I forbindelse med godkendelsen af ledningen pålagde miljø- og energiminister Svend Auken Eltra at udskrive en designkonkurrence om en ny mastetype, som skal bruges på den 23 km lange delstrækning mellem Haverslev og Bramslev.

Der viste sig stor interesse for konkurrencen, som blev gennemført i tæt samarbejde med Danske Arkitekters Landsforbund. 60 rekvirerede konkurrencematerialet, og da indleveringsfristen udløb, havde Eltra modtaget 48 forslag, heraf

flere spændende og inspirerende.

Dommerpanelet bestod af fagdommere, repræsentanter for Eltra og kommunalpolitikere fra de berørte områder. Vinderprojektet, der blev valgt enstemmigt, var indsendt af tegnestuen Bystrup Arkitekter i København.

Eltra har siden sammen med arkitekten arbejdet med den endelige udformning af masten. En prototype ventes klar til test i marts 2002, hvorefter masten skal i EU-udbud i sommeren 2002.

Lodsejermøder

Den nye ledning kommer til at berøre mange lodsejere.

Derfor inviterer Eltra til lodsejermøder på de enkelte delstrækninger.

Eltra udarbejder erstatningsforslag ud fra den gældende Landsaftale, som Dansk Energi har indgået med landbrugsorganisationerne. Eltra har i sit forslag desuden forsøgt at indregne en erstatning for den rent visuelle belastning af de berørte ejendomme.

Lodsejerne har generelt været utilfredse med de fremsatte tilbud, og landbrugsorganisationerne har opsagt Landsaftalen med virkning fra udgangen af 2002. Eltra har igennem brancheforeningen Dansk Energi sikret, at der er nedsat en arbejdsgruppe, som skal forhandle sig frem til en ny tidssvarende landsaftale, der skal gælde fra den 1. januar 2003.

Horns Rev

Regeringen har pålagt Elsam og Eltra at bygge en 160 MW havmøllepark på Horns Rev (20 km vest for Blåvands-huk). Elsam står for møller-

ne, mens Eltra skal sørge for, at strømproduktionen føres i land ind på det overordnede højspændingsnet. Energistyrelsen gav den 5. februar Eltra tilladelse til at bygge en transformerplatform og et 150 kV-vekselstrømskabel, der sluttes til transmissionsnettet i 150 kV-station Karlsgårde. Der etableres en overgangsstation i Blåvand med kompensation for reaktiv effekt for sø- og landkabel.

Elsam og Eltra har opbygget en sikkerhedsorganisation omkring anlægsarbejdet. Den varetager bl.a. den overordnede koordinering af trafikken i hele området. Der har været ført forhandlinger med 125 lodsejere, der bliver berørt af landkablet. I tre tilfælde kunne der ikke opnås enighed om erstatningens størrelse, og sagerne er derfor sendt til ekspropriation. Der ventes en afgørelse primo 2002. Eltra's anlægsarbejder blev i fjor generet af dårligt vejr, men det forventes, at fundamentet til transformerplatformen vil blive færdiggjort i marts, således at platformen, der vejer 1.200 ton, kan løftes på plads i april. Eltra's ilandføringsanlæg skal være klar til drift den 1. juli 2002.

Endrup-Vejen

I oktober 2001 blev 400 kV-strækningen mellem Vejen og Endrup taget i brug. 400/150 kV-stationen i Endrup er bygget i fællesskab af Eltra og Vestjyske Net. En 400 MW-transformer med tertiærvikling kan senere tilsluttes udstyr til reaktiv effektkompensering. En 150 kV-reaktor blev flyttet fra Landerupgård til Endrup.

I Vejen er der ikke bygget en egentlig station. Ledningen er via adskillere tilsluttet som en T-afgrening på den eksisterende 400 kV-ledning mellem Kassø og Tjele.

Ny reaktor

I december blev den nye 140 Mvar, 400 kV-reaktor installeret i station Landrupgård.

Masterenovering

Omgalvanisering af masterne på strækningen Tjele-Vejen blev afsluttet i december. Renoveringsarbejdet er derefter flyttet til strækningen Tjele-Smorup. Delstrækningen er på 33 km og består af 95 bæremaster og otte knækmaster. Arbejdet ventes færdig i september 2002.

Brande-Thyregod

Energistyrelsen har godkendt bygningen af 400 kV-station Askjær inklusive 150 kV-jordkabel mellem Brande og Thyregod. Eltra har startet det indledende arbejde omkring stationens endelige placering. Eltra etablerer 400 kV-stationen, mens Sydøstjyske Net står for kabelprojektet. Stationen ventes i drift i 2003.

Tjæreborg - driftserfaringer

Eltra driver i Tjæreborg et demonstrationsanlæg med ny jævnstrømsteknik. Formålet med anlægget er at teste dets anvendelighed sammen med vindmøller. Teknikken ventes at få stor betydning ved tilslutning af havmølleparker langt fra kysten. Anlægget bruges til at samle driftserfaringer og til at gennemføre forsøg, bl.a. i samarbejde med vindmøllefabrikanter og

Blåvandshuk Kommune benyttede muligheden for at lægge højtrykskloakrør i kabelgraven, da 150 kV-forbindelsens tre jordkabler blev udlagt mellem Blåvand og Karlsgårde.

DTU. Anlægget har kørt stabilt i år 2001. I år 2002 er der planlagt et forsøgsprogram vedrørende tab og dynamiske forløb under forskellige fejlforhold.

Ellagring

Ellagring i MW/MWh-klas- sen nærmer sig en over- kommelighed mulighed med en ny teknologi, der betegnes Regenesys™, som anvender såkaldte regenerative brændselsceller. Eltra har

deltaget i samarbejdet om et teknisk/økonomisk studium for at vurdere anvendelsen af den nye teknik til afhjælpning af problemer med mange vindmøller i et elsystem. Ellagret kan anvendes som effektreserve,

nødstartanlæg, spændingsregulator og til udjævning af varierende produktion. Studiet sluttet primo 2002. Derefter vil Eltra tage stilling til eventuel fremtidig anvendelse af ellagring.

Budget 2002 - Profit and Loss Account

	Accounts 2000	Expected accounts 2001	Budget 2002
(Amounts in DKK millions)			
Annual activity	5,163	6,093	6,944
Expenses related to electricity purchase	3,945	4,566	5,087
Gross result	1,218	1,527	1,857
Other external expenses	587	833	1,102
Expenses related to personnel	97	99	107
Depreciation	352	402	419
Result before financial items	182	193	229
Result before tax on subsidiaries	38	3	1
Financial income	11	3	3
Financial expenses			
Ordinary Result before tax	161	101	137
Tax (Ordinary result)	37	31	41
Annual result	104	70	96
Extraordinary gross profit from the sale of Powergen	0	145	0
Loss of extraordinary profit	0	0	0
Total annual result	104	215	96

Diskussion om Budget 2002. Til venstre afdelingsleder Claus Hangaard.

Økonomi: Transmissionen

Generelt

Transmissionsaktiviteterne hos Eltra har siden 1. januar 2000 været underlagt indtægtsrammer, som fastsættes og udmeldes af Energitilsynet.

Indtægtsrammen angiver de maksimale indtægter, som Eltra kan opkræve for Transmissionens aktiviteter. Indtægtsrammen skal dække omkostningerne ved at drive og vedligeholde 400 kV-nettet samt udlandsforbindelserne, afskrivninger på anlægsaktiverne samt finansieringsudgifterne ved nye investeringer.

Indtægtsrammerne udmeldes for en 4-årig periode. Rammerne for den første periode, som løber fra 1. januar 2000 til 31. december 2003, er fastsat på baggrund af omkostningerne til transmission i 1999. De består af summen af følgende poster:

- En omkostningsramme til dækning af driftsomkostninger og afskrivninger.
- En kapitalforrentning på 7 pct. til dækning af renteudgifter, inflationssikring af reinvesteringer og medfinansiering af nyinvesteringer samt forrentning af egenkapitalen.
- De faktiske omkostninger til visse aktiviteter, herunder omkostninger til elsikkerhed og meromkostninger ved sanerende kabellægning.

Indtægtsrammerne justeres årligt for eventuelle ændringer i afskrivnings- og forrentningsgrundlaget samt for inflation. I reguleringen indgår en incitamentstruktur for at skabe øget effektivitet. Den består

af årlige effektiviseringskrav, hvorved rammerne reduceres med 3 pct. effektivisering pr. år. Endvidere er der nu mulighed/risiko for at oparbejde overskud eller underskud.

Årets indtægtsrammer

De betingede indtægtsrammer for år 2001 blev i november 2001 fastsat til 304 mio. kr. I årsregnskabet for år 2001 har Eltra opjusteret rammen med 15 mio. kr. Justeringen forventes godkendt af Energitilsynet i forbindelse med Energistyrelsens behandling af den årlige korrektion af indtægtsrammen. Justeringen skyldtes forhold, som fremgår af omstående tabel.

Justeringer til indtægtsrammen

Flytning af visse F&U-omkostninger til systemansvaret, jf. Ellovens § 28	-8 mio. kr.
Betaling til Statnett som led i Skagerrakaftalen	12 mio. kr.
Afskrivninger af lysledere	12 mio. kr.
For meget opkrævet i år 2000 i forhold til den godkendte ramme	-1 mio. kr.
Total justering	15 mio. kr.

Betalingen til Statnett på 12 mio. kr. er et led i en større ny drifts- og anlægsaftale mellem Eltra og Statnett om brugen af Skagerrakforbindelsen.

I den nye aftale, hvor Statnett fortsat ejer søkablerne, er der etableret en højere

grad af ligeværdighed derved, at Eltra nu betaler halvdelen af drifts- og vedligeholdsomkostningerne (i år 2001 i alt 2 mio. kr.) plus en årlig fast betaling på 10 mio. kr. Til gengæld betaler Statnett nu halvdelen af nettabene.

Regnskab for transmission

(Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
Indtægtsramme	319.402	305.798
Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver	24.915	13.155
Andre driftsindtægter	1.591	5.312
Årets aktivitet	345.908	324.265
Andre eksterne udgifter	39.404	40.114
Personaleudgifter	50.641	44.762
Afskrivninger	100.493	85.198
Primært resultat før finansielle poster	155.371	154.191
Resultat før skat i datterselskab	3.000	37.678
Finansielle indtægter	3.365	10.913
Finansielle udgifter	52.489	41.864
Ordinært resultat	109.247	160.918
Skat af ordinært resultat	-33.356	-56.715
Årets ordinære resultat efter skat	75.891	104.203
Ekstraordinær bruttofortjeneste ved salg af Powercom	144.724	0
Skat af ekstraordinær fortjeneste (indtægt)	6.120	0
Årets resultat	226.735	104.203

IT-afdelingens maskinstue. Dataingeniør Finn Kragh Olesen og systemkonsulent Jesper Taanum-Willumsen.

I den nye aftale erstattes den store usikkerhed på omkostningerne til nettab af den forventeligt mindre usikkerhed på omkostningerne til vedligehold plus et fast beløb. Dette sammenholdt med en forventning om en højere fremtidig udnyttelse af forbindelsen og deraf følgende større nettab gør, at Eltra samlet set betragter aftalen som fordelagtig.

Årets resultat

Årets samlede resultat for Transmissionen blev 227 mio. kr. efter skat. Heraf

vedrører 74 mio. kr. efter skat ordinært overskud i forhold til indtægtsrammen, mens de øvrige 153 mio. kr. efter skat vedrører ekstraordinære indtægter fra salget af Powercom (151 mio. kr.) og overskud i Eltra 409 II A/S (2 mio. kr.). Hele overskuddet anvendes til konsolidering, idet Eltra i den kommende fem års periode står over for investeringer i transmissionsnettet på op mod 3 mia. kr.

Det ordinære resultat på 106 mio. kr. før skat var 17 mio. kr. lavere end i 2000,

hvilket især skyldtes større finansielle udgifter. Det primære driftsresultat før skat og før finansielle poster er 1 mio. kr. højere end i 2000. Dette dækker over merindtægter på 14 mio. kr. på indtægtsrammen og merindtægter på byggerenter og andre driftsindtægter på i alt 8 mio. kr. Der er endvidere merudgifter til Statnett-betalingen på 12 mio. kr. og mindre udgifter på 12 mio. kr., primært vedrørende forskning og udvikling, som er flyttet til systemansvaret. Desuden er der merudgifter

til afskrivninger på 15 mio. kr. og til personale på 6 mio. kr. Merudgifterne på personalesiden vedrører hovedsageligt pris- og lønfremskrivninger samt hensættelser til medarbejdernes mertidssaldo.

Systemansvarets tarifregnskaber

Salg af prioriteret produktion

I år 2001 har Eltra solgt 9.355 GWh prioriteret produktion til elforbrugerne. Det svarer til 46 pct. af elforbruget i Jylland og på Fyn. Tariffen for prioriteret produktion indbragte en indtægt på 4.282 mio. kr. i år 2001.

Tariffen for prioriteret produktion blev hævet to gange i år 2001: 1. juni til gennemsnitlig 45,7 øre/kWh (+1,7 øre/kWh) og 1. september til gennemsnitlig 48 øre/kWh (+2,3 øre/kWh). Se nærmere i Ledelsens beretning på side 15.

Omkostningerne ved den prioriterede produktion er i år 2001 blevet fordelt ligeledes på elforbruget i Eltra's område med følgende undtagelser:

- En del af udgifterne til vedvarende energi udlignes delvist mellem øst- og vstdanske elforbrugere.
- For den del af elforbruget, der overstiger 100 GWh, skal store elforbrugere ikke betale til:
 - Pristillæg til VE-energi.
 - Pristillægget til produktionen på Elsams decentrale anlæg.
- Nettoafregnede egenproducenter kan reducere deres aftageforpligtelse i det omfang, egenproduktionen dækker deres eget forbrug.

De samlede omkostninger under tarifregnskabet for prioriteret produktion udgjorde 4.482 mio. kr. i år 2001.

Tarifregnskab for prioriteret produktion

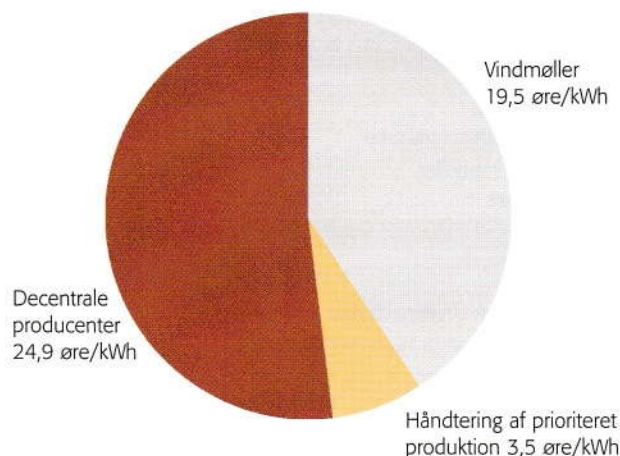
(Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
Salg af prioriteret produktion	4.282.280	3.416.150
Øst-vest-udligning	287.303	0
Ikke-faktureret over-/underdækning	-87.819	380.826
Årets aktivitet	4.481.764	3.796.977
Køb af prioriteret produktion	3.286.980	2.884.376
Regulering og udglætning af prioriteret produktion	170.183	-38.135
Pristillæg til privat VE-energi	864.755	859.881
Udgifter vedrørende køb af el	4.321.919	3.706.121
Bruttoresultat	159.845	90.856
Betaling for reservekapacitet	118.000	59.999
Andre eksterne driftsudgifter	7.520	6.885
Andre eksterne udgifter i alt	125.520	66.884
Personaleudgifter	10.796	10.850
Resultat før finansielle poster	23.530	13.122
Finansielle indtægter	0	0
Finansielle udgifter	23.530	13.122
Ordinært resultat	0	0

Eltra solgte 9.355 GWh prioriteret produktion til elforbrugerne i år 2001. Den gennemsnitlige omkostning til prioriteret produktion er derfor 47,9 øre/kWh.

Øst-vest-udligning

Fra 1. januar 2001 startede den gradvise landsudligning af den del af den prioriterede produktion, der er baseret på vedvarende energi. Udligningen omfattede i år 2001 halvdelen af omkostningerne samt et tillæg på 1,5 øre/kWh til balancehåndtering. På den måde kom de sjællandske elforbrugere til at betale 497 GWh af den vstdanske VE-baserede prioriterede

Fordeling af omkostninger til prioriteret produktion

Note: Inklusive reguleringer vedrørende tidligere år.

el. Det gav Eltra en indtægt på 287 mio. kr.

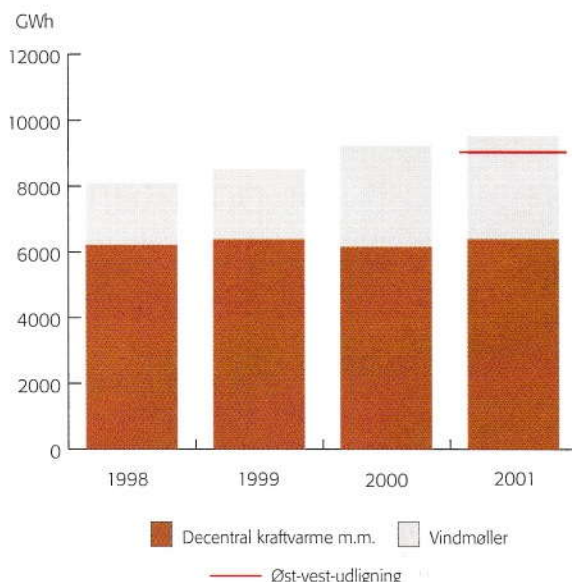
For forbrugerne i Eltra's område medførte udligningsordningen en samlet besparelse på 203 mio. kr., idet de 497 GWh i stedet kunne købes på elbørsen til markedspris. Det svarer til en besparelse på 1 øre/kWh målt i forhold til det samlede forbrug.

Uden øst-vest-udligningen i år 2001 havde den prioriterede produktion udgjort 48,4 pct. af forbruget i Jylland og på Fyn.

Rabat til store elforbrugere

Ved en lovændring i juni 2001 besluttede Folketinget, at store elforbrugere skulle have rabat for omkostningerne til pristillæg til vindmøller og decentrale VE-anlæg samt det særlige pristillæg til Elsams decentrale anlæg. Rabatten ydes for den del af elforbruget, der overstiger 100 GWh. Rabatten blev givet med tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, da pristillæggene blev flyttet fra Finansloven til elprisen. Eltra har derfor måttet

Udviklingen i den prioriterede produktion

tilbagebetale 15 mio. kr. til de store elforbrugere for 1999/2000 og 9 mio. kr. for år 2001.

Omkostninger ved prioriteret produktion

Eltra skal aftage elektricitet fra industrielle og decentrale kraftvarmeværker, private vindmøller samt Randersværket. Produktionen fra disse anlæg, der har en

prioriteret adgang til elnettet, var i 2001 på 9.527 GWh. Det er en stigning på 3 pct. i forhold til 2000.

Når der korrigeres for øst-vest-udligning, er den prioriterede produktion til afsætning i Eltra's område faldet siden år 2000.

Vindmøller

De prioriterede vindmøller blev til og med marts 2001

afregnet med i snit 34,5 øre/kWh (85 pct. af det lokale forsyningspligtsselskabs salgspris eksklusive afgifter) plus et fast pristillæg på 27 øre/kWh.

Den 1. april 2001 ændredes afregningsreglerne. Vindmøllerne fik herefter en fast pris på 33 øre/kWh plus et pristillæg på 10 eller 27 øre/kWh. Pristillægget er på 27 øre/kWh, indtil vindmøllen har produceret et vist antal kWh (grænsen afhænger af møllens installerede effekt), herefter reduceres tillægget til 10 øre/kWh.

Eltra har i år 2001 udbetalt 1.831 mio. kr. til de prioriterede vindmøller for en elproduktion på 3.132

GWh, hvilket svarer til en gennemsnitlig pris på 58,5 øre/kWh (inklusive tillæg). Herudover har Eltra fået en tilbagebetaling fra vindmøller vedrørende tidligere år på knap 6 mio. kr., således at de samlede omkostninger til prioriterede vindmøller var 1.825 mio. kr. På grund af den voldsomme tilvækst af vindmøller i år 2000 var der ventet en pro-

Afregning af vindmøller og decentrale anlæg

	Regnskab 2001			Regnskab 2000		
	Produktion	Gennemsnitlig afregningspris	Udgift	Produktion	Gennemsnitlig afregningspris	Udgift
	GWh	øre/kWh	mio. kr.	GWh	øre/kWh	mio. kr.
Energiafregning						
Prioriterede kraftvarmeværker	6.192	35,1	2.193	5.993	31,7	1.880
Prioriterede vindmøller	3.132	33,4	1.039	3.068	31,1	960
Randersværket	203	27,1	55	167	26,3	44
Energiafregning i alt	9.527	34,5	3.287	9.228	31,2	2.884
Pristillæg						
Prioriterede VE-kraftvarmeværker	150	10,0	15	0	10,0	0
Prioriterede VE-kraftvarmeværker	235	27,0	63	0	17,0	0
Prioriterede vindmøller	349	10,0	35	316	10,0	32
Prioriterede vindmøller	2.783	27,0	751	3.068	27,0	828
Pristillæg i alt			865			860

Note: Den gennemsnitlige afregningspris er i både år 2000 og år 2001 korrigeret for reguleringer vedrørende år 2000.

duktionsstigning på 20 pct., men væksten blev beskedne 2 pct. År 2001 blev nemlig det mest vindfattige år i mere end 20 år. Vindens energiindhold måltet til knap 80 pct. af gennemsnittet i perioden 1979-2001. Ved udgangen af 2001 var den installerede effekt for de prioriterede vindmøller på 1.760 MW.

Decentrale kraftvarmeanlæg

De decentrale kraftvarmeværker (inklusive Randersværket) fik udbetalt 2.248 mio. kr. for en elproduktion på 6.395 GWh. I omkostningerne indgår en efterregulering for år 2000 på 19 mio. kr. Denne efterregulering skyldes, at kraftvarmeværkerne frem til 1. februar 2001 havde mulighed for at afvikle gamle afregningsaftaler med virkning fra 1. september 2000 og overgå til en ny afregningspris (jf. Bekendtgørelse 786 om afregning af decentrale anlæg).

Den gennemsnitlige afregningspris (eksklusive Randersværket) var i år 2001 på 35,1 øre/kWh mod 31,7 øre/kWh i år 2000 (begge priser er korrigeret for efterreguleringen vedrørende år 2000). Stigningen i afregningsprisen skyldtes dels de nye afregningsaftaler, dels en stigning på 19 pct. i kulindekset fra 1. kvartal 2001 til 4. kvartal 2001. Kulindekset indgår som en bestemmende parameter for afregningsprisen til de decentrale anlæg. Prioriteringen af Randersværket udløste en betaling på 55 mio. kr. for en elproduktion på 203 GWh.

Eltra betalte desuden 78 mio. kr. i pristillæg til decentrale anlæg, der producerer VE-elektricitet (halm, biogas m.m.). Pristillægget, der er på 10 eller 27 øre/kWh afhængig af brændselstypen, blev til og med

år 2000 betalt over Finansloven. Siden 1. januar 2001 er pristillægget blevet udbetalt af Eltra og dermed finansieret via elprisen. Staten udbetaler fortsat pristillæg til naturgasfyrede decentrale kraftvarmeværker.

Ved udgangen af 2001 havde de prioriterede decentrale kraftvarmeværker en installeret effekt på 1.463 MW (inklusive Randersværket).

Udglatning og regulering af den prioriterede produktion

Eltra skal sørge for, at net-selskaberne får leveret den mængde prioriteret energi, de er blevet lovet tre måneder forud for driftsdøgnet i de bindende procentudmeldinger for den prioriterede produktion. På grund af vind og vejr er det umuligt at forudsige elforbruget og den prioriterede elproduktion tre måneder frem. Eltra må derfor i og op til driftsdøgnet handle sig i balance via Nord Pool eller balancemarkedet for at kunne levere den lovede procentdel af forbruget i Jylland og på Fyn.

Før øst-vest-udligningen har Eltra købt 9.527 GWh prioriteret produktion i år 2001, heraf udlignes 497 GWh med Elkraft System, således at Eltra netto har opkøbt 9.030 GWh. Opkøbet er lavere end budgetteret, hvilket bl.a. skyldes, at år 2001 var meget vindfattigt.

Regulering af prioriteret produktion

	GWh
Køb af prioriteret produktion	9.527
Øst-vest-udligning	-497
Netto køb af prioriteret produktion	9.030
Ekstra køb på spot- og balancemarkedet	325
Salg af prioriteret produktion	9.355

Årets over-(-)/underdækning (+)

(Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
Samlet over-/underdækning primo året	465.612	84.786
Årets over-/underdækning	-87.819	380.826
Samlet over-/underdækning ultimo året	377.794	465.612

For at kunne dække forbruget af prioriteret produktion har Eltra været nødt til netto at købe 325 GWh på Nord Pool og balancemarkedet.

De samlede omkostninger til udglatning og regulering udgør 170 mio. kr., og dækker dels over Eltra's nettokøb på 325 GWh og dels det forhold, at Eltra, for at kunne skabe balance i hele driftsdøgnet, har haft brug for både at købe og sælge 1.291 GWh.

Eltra's omkostning til at varetage balanceansvaret kan opgøres til 1,2 øre/kWh.

Over-/underdækning

Der var i år 2001 en overdækning på 88 mio. kr. i tarifregnskabet for prioriteret produktion. Overdækningen fratrækkes tidligere års underdækning, så den samlede underdækning ultimo 2001 er på 378 mio. kr. Denne underdækning vil blive opkrævet hos elforbrugerne via tariffen for

prioriteret produktion i årene 2002 og 2003.

Som omtalt i Ledelsens beretning på side 15 valgte Eltra i forlængelse af Energitilsynets underkendelse af PSO-tariffen i foråret 2001 at ændre i over-/underdækningerne mellem PSO-tariffen og tariffen for prioriteret produktion i forhold til opgørelsen ultimo 2000.

Tarifregnskab for offentlige forpligtelser (PSO)

Tarifregnskab for offentlige forpligtelser

(Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
Indtægter vedrørende PSO	725.091	573.816
Ikke-faktureret over-/underdækning	-281.026	-189.772
Årets aktivitet	444.066	384.043
Udgifter vedrørende køb af el	0	0
Bruttoresultat	444.066	384.043
Pristillæg til kraftværksejede VE-anlæg	135.071	36.392
Øst-vest-udligning til kraftværksejede VE-anlæg	3.364	0
F&U vedr. miljøvenlig elproduktion	63.415	68.524
Brændselsberedskabslagre	13.645	14.398
Mindste produktionskapacitet	192.000	192.000
Elektricitetsrådet	25.519	26.204
Øvrige PSO-omkostninger	2.382	39.018
Andre eksterne driftsudgifter	2.320	2.090
Andre eksterne udgifter i alt	437.716	378.626
Personaleudgifter	3.333	3.294
Resultat før finansielle poster	3.017	2.123
Finansielle indtægter	0	0
Finansielle udgifter	3.017	2.123
Ordinært resultat	0	0

Eltra har i år 2001 opkrævet 725 mio. kr. via PSO-tariffen. Tariffen dækker Eltra's omkostninger til offentlige forpligtelser efter § 9, stk. 1, nr. 1, i Elloven, med undtagelse af omkostninger til den prioriterede produktion, der dækkes af en selvstændig tarif.

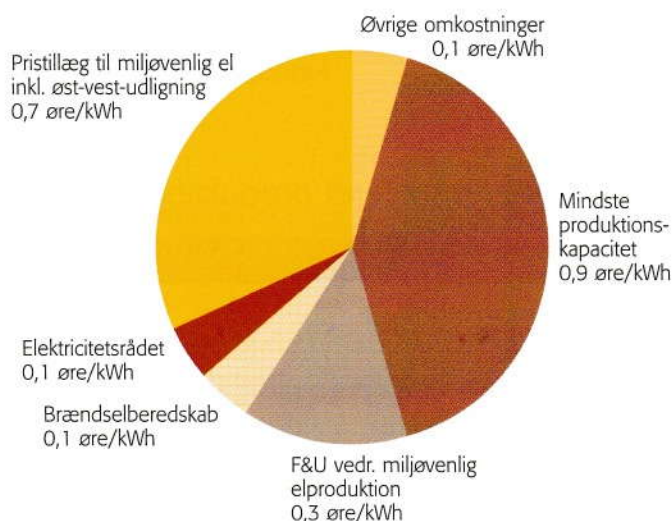
PSO-tariffen blev i år 2001 sat ned to gange. Den 1. juni til 3,6 øre/kWh (-0,6 øre/kWh) og 1. september til 2,6 øre/kWh (-1 øre/kWh). Se Ledelsens beretning side 15.

PSO-tariffen opkræves af alt elforbrug i det jysk-fynske område. Dog er store elforbrugere (fra 1. januar 2001) og nettoafregnede egenproducenter (fra 1. september 2001) delvist fri-

taget for at dække omkostninger til pristillæg til kraftværkernes VE-anlæg. Samlet har de store elfor-

brugere og de nettoafregnede egenproducenter fået en besparelse på 3 mio. kr. i år 2001 på PSO-tariffen.

PSO-omkostninger ekskl. prioriteret produktion

Omkostningerne til disse pristillæg er siden 1. september 2001 indkapslet i en selvstændig pulje med egen over-/underdækning af hensyn til de store elforbrugere og de nettoafregnede egenproducenter. Tariffen udgjorde pr. 1. september 1,1 øre/kWh af den samlede PSO-tarif. Ved årets udgang var der en overdækning på 5 mio. kr. på denne isolerede del af PSO-tariffen.

De samlede udgifter under PSO-regnskabet udgjorde 444 mio. kr. i år 2001, svarende til 2,1 øre/kWh.

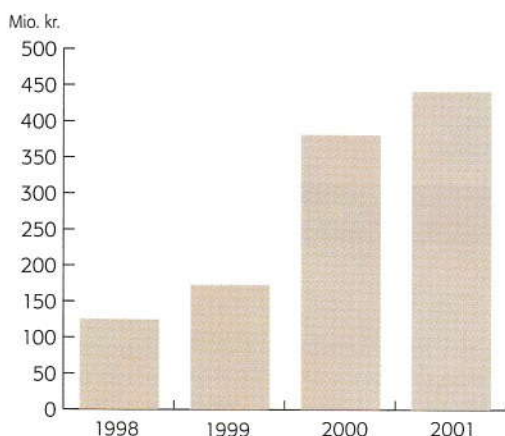
Eltra's PSO-omkostninger er vokset støt siden 1998.

Pristillæg til kraftværksejede VE-anlæg

Eltra har i år 2001 udbetalt 135 mio. kr. i pristillæg til Elsams vindmøller og biomasseanlæg via PSO-tariffen. Ved fastsættelsen af PSO-tariffen var der budgetteret med omkostninger på 400 mio. kr., men på grund af følgende forhold blev omkostningerne væsentlig mindre:

- Tilskud på 104 mio. kr. til take-or-pay-gaskontrakter kom ikke til udbetaling på grund af manglende lovhjemmel.
- Elsams gasfyrede decentraler anlæg skulle ikke afregnes efter pristillæg, idet de ikke blev taget ud af den prioriterede produktion.
- Lovgrundlaget for pristillæg til Elsams nye vindmøller (nettilsluttet efter 1. januar 2000) og biomasseanlæg trådte først i kraft den 1. august 2001. Indtil da blev disse anlæg

PSO-omkostninger eksklusive prioriteret produktion

afregnet via den prioriterede produktion.

Med virkning fra 1. august 2001 skal Eltra's og Elkraft Systems omkostninger til pristillæg til kraftværksejede VE-anlæg fordeles lige-
ligt mellem øst- og vestdanske elforbrugere. Eltra har i år 2001 betalt godt 3 mio. kr. til sjællænderne i denne udligningsordning.

Brændselsberedskabslagre

De centrale kraftværker skulle indtil udgangen af 2001 have et brændselslager på 25 pct. af deres årlige brændselsforbrug af hensyn til forsyningssikkerheden. Kraftværkernes omkostninger til de lovpligtige lagre blev dækket af Eltra med 14 mio. kr. i år 2001. Ansvar for beredskabslageret er fra år 2002 overdraget til Eltra.

Elektricitetsrådet

Ifølge § 25 i Stærkstrømsloven skal Systemansvaret dække udgifter til Elektricitetsrådets virksomhed. Eltra har i år 2001 betalt 26 mio. kr. til Elektricitetsrådets virksomhed. Omkostningerne fordeles lige-
ligt på alt elforbrug efter samme princip som omkostningerne til offentlige forpligtelser.

Betaling for mindste produktionskapacitet

Eltra har indgået en aftale med Elsam, der forpligter Elsam til at opretholde en produktionskapacitet på mindst 2.900 MW i perioden 2000-2003. Aftalen sikrer, at der er så megen produktionskapacitet til rådighed i markedet, at forbruget i det jysk-fynske område (eksklusiv den del, der dækkes af prioriteret pro-

Årets over-(-)/underdækning (+)

(Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
Samlet over-/underdækning primo året	-235.162	-45.390
Årets over-/underdækning	-281.026	-189.772
Samlet over-/underdækning ultimo året	-516.188	-235.162

duktion) kan blive dækket ved køb i markedet, selv når der er uforudsete begrænsninger på udlandsforbindelserne.

Eltra betaler 480 mio. kr. om året i aftalens løbetid. Den samlede betaling på 1.920 mio. kr. er lånefinansieret.

Økonomi- og erhvervsministeren har fremsat et lovforslag, der tillader, at lånefinansieringen sker over 10 år.

F&U vedrørende miljøvenlig elproduktion

Eltra skal sikre, at der udføres nødvendig forskning og udvikling vedrørende miljøvenlig elproduktion. I år 2001 blev der bevilget støtte til projekter inden for biomasse, kraftvarme, solceller, bølgekraft og vindkraft.

Der er i år 2001 udgiftsført 63 mio. kr., hvoraf 30 mio. kr. er udbetalt til de projektsansvarlige til dækning af de faktisk afholdte udgifter, og de øvrige 33 mio. kr. er hensat til udbetaling i løbet af de kommende år. De totale hensættelser til igangværende og bevilgede projekter udgør herefter 61 mio. kr.

Årets over-/underdækning

Ved årets start var der en overdækning på PSO-tariffen på 235 mio. kr. Hertil skal lægges årets overdækning på 281 mio. kr. Ved udgangen af år 2001 er den samlede overdækning på 516 mio. kr., heraf tilbagebetales 258 mio. kr. til forbrugerne i PSO-tariffen for år 2002.

Pristillæg til kraftværksejede VE-anlæg

	Produktion GWh	Pristillæg øre/kWh	Omkostning mio. kr.
Vindmøller nettilsluttet før 1. januar 2000	228	43,1	99
Vindmøller nettilsluttet efter 1. januar 2000	29	27,0	8
Biomasseanlæg	126	22,7	29
Pristillæg i alt	384	35,2	135

F&U i miljøvenlig elproduktion

Teknologiudvikling vedrørende miljøvenlig elproduktion	Regnskab 2001	Regnskab 2000
Decentral kraftvarmeproduktion	6.715	3.198
Fornyelige brændsler	7.158	3.125
Vedvarende energi	4.369	15.391
Tværgående projekter	41	2.440
Miljøvenlig elproduktion i alt	18.282	24.154
Projekter i forbindelse med pålæg		
Biomassepålæg af 6. december 1993	8.424	16.933
Havmøllepålæg af 13. februar 1998	3.366	223
Pålagsprojekter i alt	11.789	17.156
Udbetalt til projekter i alt	30.071	41.310
Opkrævede ej udbetalte omkostninger til bevilgede projekter	33.343	27.214
Udgiftsført til PSO-F&U i alt	63.415	68.524

Tarifregnskab for net- og systemtjenester

Eltra skal sikre forsynings-sikkerheden og markeds-funktionen i det jysk-fyn-ske elforsyningsområde. I den forbindelse disponerer Eltra over det overordnede transmissionsnet.

Omkostningerne til net- og systemtjenester dækkes af indtægter fra nettariffrerne og fra håndteringen af udlandsforbindelserne og balancemarkedet.

De samlede omkostninger under net- og systemtjenester var i år 2001 på 1.068 mio. kr., mens indtægterne var på 1.044 mio. kr.

Netbetaling

Eltra har tre nettariffer – en for produktion, en for import/eksport og en for forbrug.

Ikke-prioriterede elproducenter betaler nettarif for den elektricitet, der leveres til nettet. I år 2001 blev der opkrævet 81 mio. kr. for en elproduktion på 11.851 GWh.

Elektricitet, der im- eller eksporteres via Tyskland, pålægges nettarif for de planlagte udvekslinger over grænsen. Det drejede sig i år 2001 om 37 mio. kr. Udvekslinger mod Norge og Sverige er fritaget for nettarif, idet disse to udlandsforbindelser står til rådighed for Nord Pool. Endvidere er E.ONs EV3-transit over den dansk-tyske grænse fritaget for nettarif.

Det elforbrug, der leveres fra nettet, betaler nettarif for 150/400 kV-nettet til Eltra. Nettoafregnede producenter er fritaget for at betale netafgift af den elek-

Tarifregnskab for net- og systemtjenester

(Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
Netbetaling	793.450	706.669
Auktion på Tysklandsgrænsen	77.471	9.667
Indtægter fra balancemarkedet	106.928	114.804
Flaskehalsindtægter	56.009	86.372
Øvrige indtægter under net- og systemtjenester	2.448	46.895
Salg af net- og systemtjenester	1.036.306	964.407
Ikke-faktureret over-/underdækning	24.219	-2.516
Nettoomsætning	1.060.525	961.891
Arbejde udført for egen regning og overført til aktiver	5.367	1.997
Andre driftsindtægter	2.482	0
Årets aktivitet	1.068.374	963.888
Nettab	98.734	79.602
Afgift på Konti-Skan-forbindelserne	3.830	45.898
Regulerkraft, specialregulering og modkøb	66.711	113.590
Udgifter til køb af el	169.276	239.090
Bruttoresultat	899.099	724.798
Betaling for 150 kV-net	189.326	194.676
Betaling for reservekapacitet	118.000	59.999
UCTE-krav vedr. effekt- og frekvensregulering	58.000	0
Energitilsynet og Energistyrelsens tilsyn	18.473	14.280
F&U i net og system	2.624	0
Andre driftsudgifter	31.176	24.062
Andre eksterne driftsudgifter	417.599	293.017
Betaling for 400 kV- og udlandsforbindelser	319.402	305.798
Personaleudgifter	38.048	38.115
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	92.232	50.000
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	15.499	25.689
Resultat før finansielle poster	16.319	12.179
Finansielle indtægter	0	0
Finansielle udgifter	16.319	12.179
Ordinært resultat	0	0

tricitet, som de selv producerer og forbruger. I år 2001 blev der opkrævet knap 675 mio. kr. i netafgift af et forbrug på 20.604 GWh.

Auktion over kapacitet på Tysklandsgrænsen

Overføringskapaciteten på den dansk-tyske grænse

udbydes ved årlige, månedlige og daglige auktioner i samarbejde med E.ON Netz. Eltra's andel af provenuet var i år 2001 på 77 mio. kr. mod 10 mio. kr. i 2000.

De stigende indtægter skyldtes en øget interesse hos ak-

tørerne for at udnytte forventede forskelle i priserne mellem de to områder. Næsten 40 pct. af provenuet kom i årets to sidste måneder, hvor priserne på kapacitet forekom høje i forhold til forskellene mellem spotprisen i Danmark Vest og Tyskland. De høje

Nettariffer i år 2001

	Lavlast	Højlast	Spidslast	Gennem snit	Indtægt
	øre/kWh				mio. kr.
Produktion	0,5	0,8	1,0	0,7	81
Im- og eksport	0,5	0,8	1,0	0,7	37
Forbrug jan.-aug.	3,0	3,3	3,4	3,2	675
Forbrug sept.-dec.	3,3	3,6	3,7	3,5	

priser på auktionen skyldes formentlig, at der er en specifik efterspørgsel efter nordisk VE-energi i Europa og især i Holland.

Flaskehalsindtægter fra Nord Pool

Flaskehalsindtægterne var i år 2001 på 56 mio. kr., og det er et fald på 30 mio. kr. i forhold til år 2000. Det skyldtes primært, at 2000 var et vådar, hvor der ofte var store prisforskelle mellem områdepriserne i de termisk og vandkraftbaserede områder.

Som led i Eltra's frikøb af Skagerrakforbindelserne blev det aftalt, at Elsam skal have del i flaskehalsindtægterne. Der er i år 2001 udbetalt knap 3 mio. kr. til Elsam.

Regulerkraft- og balance-markedet

Eltra sikrer den fysiske balance i systemet ved at købe regulerkraft hos Elsam eller de systemansvarlige i nabolandene og formidle den videre til de aktører, der har afvigelser mellem deres planlagte og deres faktiske produktion/forbrug. Eltra har i år 2001 netto købt regulerkraft for 65 mio. kr. (heri indgår en indtægt på 11 mio. kr. vedrørende år 2000) og videre-solgt den til de balanceansvarlige for 107 mio. kr. Overskuddet på knap 42 mio. kr. opstår, fordi ubalancer bliver afregnet efter et to-prissystem:

- Ubalancer, der går i samme retning som systemets samlede ubalance og dermed bidrager til ubalancen, bliver afregnet til balanceprisen, der er et gennemsnit af de priser, som udbyderne af regulerkraft stiller.
- Ubalancer, der går imod systemets samlede ubalance og som derved hjælper systemet, afregnes til spotprisen i området.

Det fremkomne overskud medgår til dækning af de øvrige omkostninger under net- og systemtjenester. Eltra kan af hensyn til forsyningssikkerheden pålægge elproducenterne at ændre den planlagte produktion mod betaling. Det kostede 1 mio. kr. i år 2001.

Nettab

Eltra afholder omkostningerne til nettabet i 150/400 kV-nettet og udlandsforbindelserne, som stilles til rådighed for systemansvaret. I år 2001 var tabet i 150/400 kV-nettet 197 GWh og i udlandsforbindelserne 164 GWh.

Tabet i 150/400 kV-nettet betragtes som almindeligt indenlandsk forbrug og belastes derfor med forbrugsnettarif, PSO-tarif og tarif for prioriteret produktion. Tabet i udlandsforbindelserne belastes kun med nettarif.

Omkostningerne til nettab var på 99 mio. kr. Efter en ny aftale skal Eltra kun betale halvdelen af nettabet på Skagerrakforbindelserne. Dette giver en besparelse på 15 mio. kr. Men denne fordel blev mere end modvirket af større nettab i 150/400 kV-nettet og højere priser.

Afgift på Konti-Skan-forbindelserne

Frem til 1. september 2001 betalte Eltra en del af den svenske grænsetarif på Konti-Skan-forbindelserne. Det skete som en konsekvens af en model, som Energitilsynet i sommeren 1999 accepterede som en overgangsløsning for at få spotmarkedet i Jylland og på Fyn til at fungere. Siden markedsåbningen er den svenske grænsetarif blevet halveret (fra 4 til 2 svenske øre/kWh), og Skagerrakforbindelsen mod Norge er blevet stillet til rådighed for Nord Pool. Eltra fandt derfor, at der ikke længere var grundlag for at betale en del af grænsetariffen via den generelle nettarif. Efter 1. september er den fulde afgift på 2 svenske øre/kWh derfor blevet betalt af de aktører, der handlede på Elspot Jylland og Fyn.

Eltra's omkostninger var på 4 mio. kr. i år 2001 mod 46 mio. kr. i år 2000. Ud over at Eltra's betaling kun dækker otte måneder i år 2001, og at grænsetariffen blev halveret i slutningen af år

2000, så skyldtes faldet i omkostningerne, at Nord Pool i videst muligt omfang benyttede Skagerrakforbindelserne, der ikke er belagt med afgifter.

Betaling for reservekapacitet

Af hensyn til forsyningssikkerheden er det nødvendigt at have en vis reservekapacitet til rådighed. Eltra har i år 2001 indgået en aftale med Elsam, der forpligter Elsam til at stille en opreguleringsmulighed på 550 MW og en nedreguleringsmulighed på 250 MW til rådighed. De samlede omkostninger til reservekapacitet var 236 mio. kr., der fordeltes med 50 pct. til prioriteret produktion og 50 pct. til net- og systemtjenester. I forhold til år 2000 er omkostningerne steget, fordi opreguleringsmuligheden blev øget fra 300 MW til 550 MW.

Effekt- og frekvensregulering

Eltra skal overholde UCTE-kravene til effekt- og frekvensstøtte i det europæiske synkront sammenkørte system. I den forbindelse skal Eltra kunne levere primærregulering på +/- 35 MW. Eltra har indgået en aftale med Elsam, så kraftværkerne stiller denne reguleringsmulighed til rådighed for systemet mod en årlig betaling på 29 mio. kr. Aftalen gælder fra 1. januar år 2000, men blev først forhandlet endeligt på plads i år 2001. I år 2001 er

Udvikling i nettab

GWh	2001	2000	1999	1998
Nettab i 150/400 kV-nettet	197	182	138	100
Nettab i udlandsforbindelser	164	166	108	103
I alt	361	347	246	203

Note: I år 2001 dækker Eltra kun halvdelen af omkostningerne til nettab i udlandsforbindelser.

Smedeværkstedet tager sig af specialopgaver. (Værkstedsleder Tommy Jensen).

der derfor udgiftsført 58 mio. kr., som dækker betalingen for både år 2000 og år 2001.

Betaling for at få stillet 150/400 kV-nettet til rådighed

Betalingen til 150 kV-nettet udgjorde godt 189 mio. kr., mens Eltra's indtægtsramme for 400 kV-nettet og udlandsforbindelserne udgjorde godt 319 mio. kr. I alt 509 mio. kr.

Afskrivninger på systemtjenester

I 1998 betalte Eltra 300 mio. kr. for rettigheder til systemtjenester i energiudvekslingsaftalerne med Norge og Sverige. Betalingen for rettighederne afskrives over 6 år med 50 mio. kr. pr. år.

Frikøb af Skagerrakforbindelserne

For at få stillet Skagerrakforbindelserne til rådighed

Årets over-(-)/underdækning(+)

(Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
Samlet over-/underdækning primo året	38.421	40.937
Årets over-/underdækning	24.219	-2.516
Samlet over-/underdækning ultimo året	62.640	38.421

for Nord Pool indgik Eltra i 2000 aftaler med Elsam og Statkraft/E.ON Energie,

hvorefter de gav afkald på særrettigheder på Skagerrakforbindelserne.

Statkraft fik en delvis refusion af det beløb, som Statkraft/E.ON Energie havde forudbetalt for en transitret på 400 MW i 25 år. Elsam fik kompensation for mistet ret til at sælge reguleringsydelser. Nettoprisen for aftalen blev 216 mio. kr., der opkræves over 5 år.

Energitilsynet og Energi-styrelsens tilsyn

For at dække en del af myndighedernes omkost-

ninger ved at varetage opgaver i relation til den kollektive elforsyning skal Eltra opkræve en afgift hos elforbrugerne. Afgiften var i første halvår af år 2001 på 0,07 øre/kWh og i andet halvår på 0,11 øre/kWh. Eltra har i år 2001 betalt godt 18 mio. kr. for disse tilsyn.

Årets over-/underdækning

Tarifregnskabet for net- og systemtjenester gav en underdækning på 24 mio. kr. i år 2001. Sammenholdt med tidligere års underdækning på 38 mio. kr. er den samlede underdækning ved udgangen af år 2001 steget til 63 mio. kr.

Mio. kr.	Indtægtsramme
Eltra	319
FynsNet	21
Midtjyske Net	38
NV Net	45
Sydøstjyske Net	31
Syd Net	19
Vestjyske Net	35
I alt	509

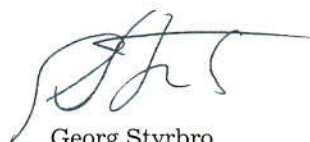
Ledelsens regnskabspåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og vedtaget årsregnskabet og årsberetningen.

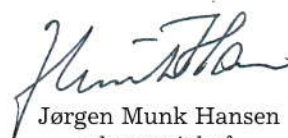
Årsregnskabet er aflagt efter gældende regnskabsbestemmelser. Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede.

Årsregnskabet indstilles til repræsentantskabets vedtagelse.

Fredericia, den 3. april 2002

Georg Styrbro
adm. direktør

Jørgen Munk Hansen
økonomichef

Bestyrelse:

Ejgil W. Rasmussen
formand

Erling Bjerre
næstformand

Martin Glerup

Kjeld Larsen

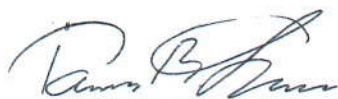
Helga Moos

Poul Nielsen

Jens-Ove Simonsen

Poul B. Skou

Tage Thomsen

Revisionspåtegning

Vi har revideret det af ledelsen aflagte årsregnskab for år 2001 for Eltra amba.

Den udførte revision

Vi har tilrettelagt og udført revisionen i overensstemmelse med almindeligt anerkendte revisionsprincipper med henblik på at opnå en begrundet overbevisning om, at årsregnskabet er uden væsentlige fejl eller mangler. Under revisionen har vi ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko efterprøvet grundlaget og dokumentationen for de i årsregnskabet anførte beløb og øvrige oplysninger. Vi har herunder taget stilling til den anvendte regnskabspraksis og de regnskabsmæssige skøn samt vurderet, om årsregnskabets informationer som helhed er fyldestgørende.

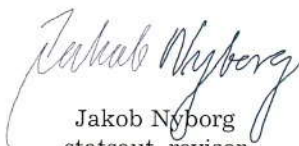
Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

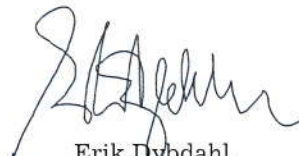
Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav til regnskabsaflæggelsen, og at det giver et retvisende billede af selskabets aktiver og passiver, økonomiske stilling samt resultat.

Fredericia, den 3. april 2002

KPMG C. Jespersen

Jakob Nyborg
statsaut. revisor

Erik Dybdahl
statsaut. revisor

Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for år 2001 for Eltra er udarbejdet i henhold til bestemmelserne i Årsregnskabsloven. Med de i det efterfølgende nævnte undtagelser er regnskabet udarbejdet efter samme regnskabspraksis som selskabets officielle årsregnskab for år 2000.

Ændring af regnskabspraksis

For at give et mere retvisende billede er det besluttet at overføre betaling for mindste produktionskapacitet fra immaterielle anlægsaktiver til periodeafgrænsningsposter.

Ændringen af regnskabspraksis påvirker ikke selskabets resultat og egenkapital. Sammenligningstallene for år 2000 er tilrettet den nye regnskabspraksis.

Koncernregnskab

Med henvisning til bestemmelsen i Årsregnskabslovens § 2 b har selskabets ledelse undladt at udarbejde koncernregnskab for Eltra amba og det 100 pct. ejede datterselskab Eltra 409 II A/S. Undladelsen begrundes med datterselskabets beskedne størrelse i forhold til moderselskabet.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Nettoomsætningen omfatter indtægter fra tariffærne for PSO, prioriteret produktion og net- og systemtjenester. Derudover indeholder nettoomsætningen årets ikke-fakturerede over-/underdækning.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og -udgifter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedens hovedformål, herunder avance/tab ved salg af anlægsaktiver.

Finansielle indtægter og udgifter

Finansielle indtægter og udgifter indeholder renteindtægter og -udgifter samt realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta. Urealiserede kursgevinster på værdipapirer overføres via resultatdisponeringen til opskrivningshenlæggelse under egenkapitalen.

Resultat i dattervirksomheder

I moderselskabets resultatopgørelse resultatføres den forholdsmæssige andel af dattervirksomheders overskud eller underskud før skat efter regulering af den forholdsmæssige andel af intern avance/tab. Andel i dattervirksomheders skat udgiftsføres under skat af årets resultat.

Ekstraordinære indtægter

Ekstraordinære indtægter indeholder indtægter, som vedrører andet end den ordinære drift.

Skat af årets resultat

Den forventede skat af årets skattepligtige indkomst udgiftsføres i resultatopgørelsen tillige med resultatføring af årets forskydning i hensættelse til udskudt skat. Den andel af den resultatførte skat, der knytter sig til årets ekstraordinære

resultat, henføres hertil, mens den resterende del henføres til årets ordinære resultat.

Eltra er skattepligtig med virkning fra den 1. januar 2000.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver omfatter rettigheder vedrørende systemtjenester og transitaftaler. Immaterielle anlægsaktiver afskrives over den økonomiske levetid, dog maksimalt over den periode, i hvilken selskabet har erhvervet rettighederne.

Der er anvendt følgende afskrivningsperioder:

Rettigheder vedrørende systemtjenester	6 år
Transitaftalen	5 år

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver omfatter grunde og bygninger, transmissionsnet og transformerstationer, andre tekniske anlæg, edb-udstyr samt øvrige driftsmidler og inventar.

Materielle anlægsaktiver værdiansættes til anskaffelses- henholdsvis kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller kapitalværdien, hvor denne er lavere. I kostprisen indgår udgifter til materialer, komponenter, underleverandører, direkte lønforbrug samt indirekte produktionsomkostninger. Renter og øvrige låneomkostninger indgår i kostprisen, hvis opførelsesperioden er af længere varighed.

Afskrivning foretages lineært over aktivernes forventede brugstid.

Transmissionsnet og transformerstationer værdiansættes i åbningsbalancen til de af Energistyrelsen beregnede og godkendte standardpriser med fradrag af de beregnede akkumulerede afskrivninger i henhold til Energistyrelsens anvisninger. Anskaffelser efter 1. januar 2000 er værdisat til kostpris.

Der er anvendt følgende afskrivningsperioder:

Domicilbygninger	100 år
Tekniske bygninger	40 år
Transmissionsnet og transformerstationer	40 år
- dog HVDC-poler	30 år
Andre tekniske anlæg	10 år
Edb-udstyr	3 år
Øvrige driftsmidler og inventar	5-10 år

Nyanskaffelser med en anskaffelsessum under 50.000 kr. udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i dattervirksomheder værdiansættes efter equitymetoden til den forholdsmæssigt ejede andel af virksomhederne reguleret for urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder overføres til egenkapitalens reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger anskaffelsesværdien.

To ledninger på 400 kV og én på 150 kV i nærheden af Fredericia.

Varebeholdninger

Varebeholdninger omfatter beholdninger af reservedele og komponenter, som indgår i selskabets strategiske beredskab. Beholdningerne værdiansættes til anskaffelsespris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender værdiansættes til nominel værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Værdipapirer

Værdipapirer omfatter alene børsnoterede værdipapirer, der værdiansættes til kursværdi på balancedagen.

Segmentoplysninger

Selskabets risici og den

interne økonomistyring knytter sig til de tre funktionsområder prioriteret produktion, PSO og net- og systemtjenester. For hvert område er der fastsat en tarif, således at indtægter og udgifter balancerer på budgetteringstidspunktet.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser selskabets pengestrømme fra drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året samt selskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres efter den indirekte metode med udgangspunkt i nettoomsæt-

ning med fradrag for driftsudgifter og reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapitalen, betalte finansielle og ekstraordinære poster samt betalte selskabsskatter.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktiviteter, materielle anlægsaktiver samt værdipapirer henført til investeringsaktivitet.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter betalinger afledt af ændringer i størrelse eller sammen-

sætning af selskabets egenkapital samt optagelse af og afdrag på prioritetsgæld, anden langfristet gæld og kortfristet bankgæld.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger og realisable værdipapirer.

Resultatopgørelse

Note	(Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
2	Nettoomsætning	5.986.355	5.142.911
	Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver	30.282	15.152
	Andre indtægter	4.074	5.312
	Årets aktivitet	6.020.710	5.163.375
3	Udgifter vedrørende køb af el	4.491.194	3.945.212
	Bruttoresultat	1.529.516	1.218.163
4	Andre eksterne udgifter	1.020.239	778.640
5	Personaleudgifter	102.816	97.020
10/11	Afskrivninger	208.224	160.887
	Primært resultat før finansielle poster	198.237	181.615
6	Resultat før skat i datterselskaber	3.000	37.678
7	Finansielle indtægter	3.365	10.913
8	Finansielle udgifter	95.355	69.288
	Ordinært resultat før skat	109.247	160.918
9	Skat af ordinært resultat	-33.356	-56.715
	Årets ordinære resultat efter skat	75.891	104.203
	Ekstraordinær bruttofortjeneste ved salg af Powercom	144.724	0
9	Skat af ekstraordinær fortjeneste	6.120	0
	ÅRETS RESULTAT	226.735	104.203
	Årets resultat foreslås disponert således:		
	Overført overskud	73.859	78.582
	Nettoopskrivning efter den indre værdis metode	2.032	25.621
	Overskud ved sideordnede aktiviteter	197.829	0
	Tilbageførsel af tidligere års nettoopskrivninger	-46.985	0
	Årets resultat	226.735	104.203

Aktiver

Note	(Beløb i 1.000 kr.)	Pr. 31.12.2001	Pr. 31.12.2000
AKTIVER			
Anlægsaktiver			
10	Immaterielle anlægsaktiver		
	Rettigheder vedrørende systemtjenester	100.000	150.000
	Transitafalen	174.820	146.352
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	274.820	296.352
11	Materielle anlægsaktiver		
	Domicilejendomme	42.212	42.606
	Stationer	440.858	388.429
	HVDC-anlæg	644.083	676.574
	Transmissionsnet og transformerstationer	1.051.531	889.142
	Andre tekniske anlæg	116.594	112.879
	Edb-udstyr	6.451	11.045
	Øvrige driftsmidler og inventar	17.076	21.805
	Igangværende anlægsarbejde	209.211	161.934
	Materielle anlægsaktiver i alt	2.528.016	2.304.414
	Finansielle anlægsaktiver		
6	Kapitalandele i datterselskaber	2.788	47.741
	Anlægsaktiver i alt	2.805.624	2.648.507
	Omsætningsaktiver		
	Varebeholdninger		
	Reservedele og komponenter	6.899	6.304
	Tilgodehavender		
13	Tilgodehavender fra tilknyttede virksomheder	8.021	6.451
13	Tilgodehavender fra salg	433.999	263.289
14	Periodeafgrænsningsposter	611.886	291.075
12	Akk. underdækning	0	268.871
15	Udskudt skat	51.841	78.109
	Tilgodehavender i alt	1.105.748	907.796
23	Likvide beholdninger	26.832	29.734
	Omsætningsaktiver i alt	1.139.479	943.833
AKTIVER I ALT		3.945.103	3.592.341

Passiver

Note	(Beløb i 1.000 kr.)	Pr. 31.12.2001	Pr. 31.12.2000
PASSIVER			
Egenkapital			
	Andelskapital	18.607	18.607
	Opskrivningshenlæggelser	1.461.903	1.461.903
	Nettoopskrivning efter den indre værdis metode	2.278	47.231
	Overført overskud	152.442	78.582
	Realiseret overskud ved sideordnede aktiviteter	197.829	0
	Egenkapital i alt	1.833.059	1.606.324
16	Hensættelser		
	Hensættelser	19.200	0
	Hensættelser i alt	19.200	0
Gæld			
Langfristet gæld			
17	Den Nordiske Investeringsbank	300.000	0
	Langfristet gæld i alt	300.000	0
Kortfristet gæld			
	Langfristet gæld der forfalder inden for 1 år	0	0
18	Pengeinstitutter	1.343.266	693.745
19	Leverandørgæld	255.502	291.949
20	Anden gæld	118.323	1.000.323
12	Akk. overdækning	75.754	0
	Kortfristet gæld i alt	1.792.845	1.986.017
	Gæld i alt	2.092.845	1.986.017
PASSIVER I ALT		3.945.103	3.592.341
24	Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser		

Udvikling af egenkapital

	Andelskapital	Opskrivnings- henlæggelser	Netto- opskrivning efter den indre værdi metode	Realiseret overskud ved sideordnede aktiviteter	Overført overskud	I alt
Egenkapital 1. januar 2001	18.607	1.461.903	47.231		78.582	1.606.324
Årets reguleringer			-46.985	197.829		150.844
Overført af årets resultat			2.032		73.859	75.891
Egenkapital pr. 31. december 2001	18.607	1.461.903	2.278	197.829	152.442	1.833.059
Bunden egenkapital		1.461.903			148.534	1.610.438
Fri egenkapital	18.607		2.278	197.829	3.907	222.621
Egenkapital pr. 31. december 2001	18.607	1.461.903	2.278	197.829	152.442	1.833.059

I den frie egenkapital er der medtaget andelskapital og overskud ved sideordnede aktiviteter. Der er ikke medtaget en andel af opskrivningshenlæggelserne i den frie egenkapital, idet det er uafklaret, hvorledes dette skal ske. Begreberne fri og bunden egenkapital knytter sig til Ellovens bestemmelser.

Pengestrømsanalyse

Note	(Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
21	Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital	941.832	155.433
22	Ændring i driftskapital	-1.392.934	-661.589
7	Renteindtægter	3.365	10.913
8	Renteudgifter	-95.355	-69.288
	Betalt selskabsskat	0	0
	Pengestrøm fra driftsaktivitet	-543.092	-564.532
	Køb af immaterielle anlægsaktiver	-70.700	-146.352
	Køb af materielle anlægsaktiver	-340.107	-180.905
	Salg af materielle anlægsaktiver	1.476	256
	Pengestrøm fra investeringsaktivitet	-409.331	-327.001
	Fremmedfinansiering		
	Forøgelse af kortfristet gæld til pengeinstitutter	649.521	674.584
	Forøgelse af langfristet gæld	300.000	0
	Pengestrøm fra finansieringsaktivitet	949.521	674.584
	Årets pengestrøm fra drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet	-2.901	-216.949
	Likvider pr. 1. januar	29.734	246.683
23	Likvider pr. 31. december	26.832	29.734

Noter

Note (Beløb i 1.000 kr.)

1 Segmentoplysninger

	PSO	Prioriteret produktion	Net- og system- tjenester	I alt
Omsætning	725.091	4.569.583	1.036.306	6.330.980
Årets over-/underdækning	-281.026	-87.819	24.219	-344.626
Nettoomsætning	444.066	4.481.764	1.060.525	5.986.355
Arbejde udført for egen regning			30.282	30.282
Andre driftsindtægter			4.074	4.074
Årets aktivitet	444.066	4.481.764	1.094.881	6.020.710
Nettab			98.734	98.734
Afgift på Konti-Skan-forbindelserne			3.830	3.830
Regulerkraft, specialregulering og modkøb			66.711	66.711
Køb af prioriteret produktion		3.286.980		3.286.980
Regulering og udglætning af prioriteret produktion		170.183		170.183
Pristillæg til privat VE-energi		864.755		864.755
Udgifter vedrørende køb af el i alt	0	4.321.919	169.276	4.491.194
Bruttoresultat	444.066	159.845	925.605	1.529.516
Betaling for 150 kV-nettet			189.326	189.326
Betaling for reservekapacitet		118.000	118.000	236.000
UCTE-krav vedr. effekt- og frekvensregulering			58.000	58.000
F&U vedr. miljøvenlig elproduktion	63.415			63.415
Brændselsberedskabslagre	13.645			13.645
Betaling til mindste produktionskapacitet	192.000			192.000
Elektricitetsrådet	25.519			25.519
Energitilsynet og Energistyrelsens tilsyn			18.473	18.473
Øvrige PSO-omkostninger	2.382			2.382
Pristillæg til kraftværksejede VE-anlæg	135.071			135.071
Øst-vest-udligning til kraftværksejede VE-anlæg	3.364			3.364
Administration	2.320	7.520	31.177	41.017
Drift og vedligeholdelse af net			37.708	37.708
F&U i net og system			4.319	4.319
Andre eksterne udgifter i alt	437.716	125.520	457.003	1.020.239
Personaleudgifter	3.333	10.796	88.688	102.816
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver			92.232	92.232
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver			115.992	115.992
Afskrivninger i alt	0	0	208.224	208.224
Primært resultat før finansielle poster	3.017	23.530	171.690	198.237
Finansielle indtægter	0	0	3.365	3.365
Finansielle udgifter	3.017	23.530	68.808	95.355
Ordinært resultat før datterselskab og skat	0	0	106.247	106.247
Skat			-32.388	-32.388
Ordinært resultat før datterselskab			73.859	73.859
Resultat efter skat i datterselskab			2.032	2.032
Årets resultat før ekstraordinære poster			75.891	75.891

Noter

Note (Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
2 Nettoomsætning		
Salg af PSO	725.091	573.816
Salg af prioriteret produktion	4.569.583	3.416.150
Salg af net- og systemtjeneste	1.036.306	964.407
Ikke-faktureret over-/underdækning	-344.626	188.538
Nettoomsætning	5.986.355	5.142.911
3 Udgifter vedrørende køb af el		
Nettab	98.734	79.602
Regulerkraft, specialregulering og modkøb	66.711	113.590
Afgift på Konti-Skan-forbindelserne	3.830	45.898
Køb af prioriteret produktion	3.286.980	2.884.376
Regulering og udglatning af prioriteret produktion	170.183	-38.135
Pristillæg til privat VE-energi	864.755	859.881
Udgifter vedrørende køb af el	4.491.194	3.945.212
4 Andre eksterne udgifter		
Administration	41.017	38.293
F&U i net og system	4.319	11.397
Drift og vedligeholdelse af net	37.708	23.461
Betaling for 150 kV-nettet	189.326	194.676
Betaling for reservekapacitet	236.000	119.998
UCTE-krav vedr. effekt- og frekvensregulering	58.000	0
F&U vedr. miljøvenlig elproduktion	63.415	68.524
Brændselsberedskabslagre	13.645	14.398
Betaling til mindste produktionskapacitet	192.000	192.000
Elektricitetsrådet	25.519	26.204
Energitilsynet og Energistyrelsens tilsyn	18.473	14.280
Pristillæg til kraftværksejede VE-anlæg	135.071	36.392
Øst-vest-udligning af pristillæg til kraftværksejede VE-anlæg	3.364	0
Øvrige PSO-omkostninger	2.382	39.018
Andre eksterne udgifter	1.020.239	778.640
5 Personaleudgifter		
Honorar til bestyrelse og direktion	2.391	2.319
Gager og lønninger i øvrigt	92.103	86.874
Andre udgifter til social sikring	3.930	3.480
Øvrige personaleudgifter	4.392	4.348
Personaleudgifter	102.816	97.021
Gennemsnitlige antal medarbejdere i året	220	218

Noter

Note (Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
6 Kapitalandele i datterselskab		
Anskaffelsessum pr. 1. januar	500	500
Anskaffelsessum pr. 31. december	500	500
Reguleringer pr. 1. januar	47.241	8.258
Årets afgang	-46.985	0
Opskrivninger	0	13.362
Årets resultat før skat	3.000	37.678
Skat af årets resultat	-968	-12.057
Reguleringer pr. 31. december	2.288	47.241
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	2.788	47.741
7 Finansielle indtægter		
Renteindtægter, obligationer	0	4.068
Renteindtægter, banker	1.564	2.188
Renteindtægter, aftaleindskud	1.160	3.745
Renteindtægter, Eltra 409 II A/S	330	113
Renteindtægter, leverandør og kasserabatter	311	68
Kursgevinster, obligationer	0	732
Finansielle indtægter i alt	3.365	10.913
8 Finansielle udgifter		
Renteudgifter, banker	5.823	949
Renteudgifter, lån	84.636	56.503
Renteudgifter, leverandør	3.916	5.305
Bankgebyr	547	100
Kreditvurdering og svensk CP	433	0
Kurstab, obligationer	0	6.431
Finansielle udgifter i alt	95.355	69.288

Noter

Note (Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
9 Skat af årets resultat		
Skat af ordinært resultat	33.356	56.715
Skat af ekstraordinært resultat	-6.120	0
Årets skat i alt	27.236	56.715
Der specificeres således:		
Årets aktuelle skat	0	0
Regulering af udskudt skat	26.268	44.658
Skat i datterselskab	968	12.057
	27.236	56.715
10 Immaterielle anlægsaktiver		
Anskaffelsessum pr. 1. januar	446.352	300.000
Årets tilgang	70.700	146.352
Anskaffelsessum pr. 31. december	517.052	446.352
Afskrivninger pr. 1. januar	150.000	100.000
Årets afskrivninger	92.232	50.000
Afskrivninger pr. 31. december	242.232	150.000
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december	274.820	296.352
Afskrives over	5 til 6 år	5 til 6 år

Noter

Materielle anlægsaktiver

11 (Beløb i 1.000 kr.)

	Domicil- bygninger	Stationer	HVDC- anlæg	Transmis- sionsnet m.v.	Andre tekniske anlæg	Edb-udstyr	Øvrige drifts- midler og inventar	Samlet værdi pr. 31.12.01	Samlet værdi pr. 31.12.00
Anskaffelsessum pr. 1. januar 2001	52.477	518.785	1.001.363	1.411.230	162.937	23.673	56.903	3.227.369	3.164.361
Årets tilgang	0	6.313	0	16.220	0	1.086	5.112	28.731	19.661
Overført fra igangværende arbejde	0	59.540	0	182.265	22.294	0	0	264.099	43.603
Årets afgang	0	0	0	0	0	0	-1.476	-1.476	-256
Anskaffelsessum pr. 31. december 2001	52.477	584.638	1.001.363	1.609.715	185.231	24.759	60.539	3.518.722	3.227.369
Afskrivninger pr. 1. januar 2001	9.871	130.356	324.789	522.088	50.058	12.628	35.098	1.084.888	974.155
Årets afgang	0	0	0	0	0	0	-963	-963	-154
Årets afskrivninger	394	13.424	32.491	36.096	18.580	5.680	9.328	115.992	110.887
Afskrivninger pr. 31. december 2001	10.265	143.780	357.280	558.184	68.638	18.307	43.462	1.199.917	1.084.888
Regnskabsmæssig værdi pr. 31. december 2001	42.212	440.858	644.083	1.051.531	116.594	6.451	17.076	2.318.805	2.142.480
Afskrives over	100 år	40 år	30 - 40 år	40 år	10 år	3 år	5-10 år		
Igangværende arbejde pr. 1. januar 2001	0	22.542	0	101.310	36.429	1.653	0	161.934	44.292
Årets tilgang	0	110.872	0	169.269	29.747	1.488	0	311.376	161.244
Overført til anlæg	0	59.540	0	182.265	22.294	0	0	264.099	43.603
Igangv. arbejde pr. 31. december 2001	0	73.874	0	88.314	43.882	3.141	0	209.211	161.934
I den bogførte værdi for transmissionsnettet indgår interne byggerenter påløbet i år 2001 med 10 mio. kr.									
Fordelingen af årets investeringer									
Årets tilgang til igangværende arbejde	0	110.872	0	169.269	29.747	1.488	0	311.376	161.244
Årets tilgang til materielle anlægsaktiver	0	6.313	0	16.220	0	1.086	5.112	28.731	19.661
Årets investeringer	0	117.185	0	185.489	29.747	2.574	5.112	340.107	180.905

Note (Beløb i 1.000 kr.)	Prioriteret produktion	PSO	Net- og systemtjenester	I alt
12 Akkumuleret over-/underdækning(+)				
Akkumuleret over-/underdækning ultimo 2000	180.313	50.137	38.421	268.871
Tilbageførsel af udligning i år 2000	285.299	-285.299	0	0
Korrigeret, akkumuleret over-/underdækning ultimo 2000	465.612	-235.162	38.421	268.871
Over-/underdækning i år 2001	-87.819	-281.026	24.219	-344.626
Akkumuleret over-/underdækning ultimo 2001	377.794	-516.188	62.640	-75.754

Noter

Note (Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
13 Tilgodehavender		
Afregningsdebitorer	426.293	244.481
Øvrige debitorer	7.706	18.808
Eltra 409 II A/S	8.021	6.451
Tilgodehavender i alt	442.021	269.740
14 Periodeafgrænsningsposter		
Forudbetalt kreditorer	35.886	3.075
Ikke-opkrævet mindste produktionskapacitet	576.000	288.000
Periodeafgrænsningsposter i alt	611.886	291.075
15 Udskudt skat m.v.		
Udskudt skat pr. 1. januar	78.109	122.767
Årets ændring i udskudt skat	-26.268	-44.658
Udskudt skat pr. 31. december	51.841	78.109
Hensættelse til udskudt skat vedrører:		
Immaterielle anlægsaktiver	181.863	67.793
Materielle anlægsaktiver	9.862	31.843
Tilgodehavender og gæld	-134.124	-72.498
Hensættelser	-5.760	0
Fremførselsberettigede skattemæssige underskud	0	50.971
	51.841	78.109
Ej indregnet udskudt skat vedrørende kapitalandele i datterselskab	683	14.172
16 Hensættelser		
Vedligeholdelse vedrørende lysledere	19.200	0
Hensættelser i alt	19.200	0

Noter

Note (Beløb i 1.000 kr.)				Regnskab 2001	Regnskab 2000
17	Langfristet gæld	Udløb	Rente		
	Den Nordiske Investeringsbank	2011	Variabel	300.000	0
				300.000	0
	Langfristede gældsforpligtigelser, der forfalder efter 5 år fra regnskabsårets udløb			272.727	0
18	Pengeinstitutter				
	Træk på kassekredit			251.444	93.745
	Kortfristet lån			1.091.822	600.000
	Pengeinstitutter i alt			1.343.266	693.745
19	Leverandørgæld				
	Almindelige kreditorer			159.661	166.080
	Afregningskreditorer			95.841	125.868
	Leverandørgæld i alt			255.502	291.949
20	Anden gæld				
	Gæld til Elsam			0	900.000
	Skyldige renter til Elsam			0	41.124
	Skyldige renter til Den Nordiske Investeringsbank			5.424	0
	Skyldige feriepenge			15.078	12.967
	Skyldig A-skat og moms			22.446	14.033
	F&U PSO-omkostninger			61.337	27.215
	Eltra's F&U-omkostninger			2.013	0
	Øvrig gæld			12.025	4.984
	Anden gæld i alt			118.323	1.000.323

Noter

Note (Beløb i 1.000 kr.)	Regnskab 2001	Regnskab 2000
21 Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital		
Årets resultat	226.735	104.203
Regulering for ikke-likvide driftsposter m.v.:		
Afskrivninger på aktiver	207.261	160.734
Skat af ordinært resultat	33.356	56.715
Resultat før skat i datterselskab	-3.000	-37.678
Årets over-/underdækning	344.626	-188.538
Øvrige	132.855	59.997
	941.832	155.433
22 Ændring i driftskapital		
Ændring i varebeholdninger	-595	331
Ændring i tilgodehavender	-172.281	-18.240
Ændring i periodeafgrænsningsposter	-320.811	-277.057
Ændring i hensættelser	19.200	0
Ændring i kortfristet kreditorer	-918.447	-366.623
Ændring i driftskapital i alt	-1.392.934	-661.589
23 Likvider		
Likvider pr. 1. januar	29.734	246.683
Likvider pr. 31. december omfatter:		
Banker	3.737	963
Kassebeholdning	197	178
Beholdning i udenlandsk valuta	2.899	8.593
Garanti Nord Pool	20.000	20.000
Likvider pr. 31. december	26.832	29.734

Noter

Note (Beløb i 1.000 kr.)

24 Eventualforpligtigelser

I henhold til Kraftværksaftalen mellem Elsam og regeringen er Eltra forpligtiget til at foretage betalinger til Elsam til og med år 2004. De samlede betalinger i perioden 2002-2004 udgør 1.622,5 mio. kr.

Eltra har indgået en aftale med Statnett, hvor Eltra skal betale 11 mio. NOK de næste 23 år. Statnett har forpligtiget sig til at vedligeholde udlandsforbindelsen til Norge frem til år 2023. Eltra skal herudover betale halvdelen af de faktiske driftsudgifter. Aftalen kan opsiges gensidigt med 5 års varsel. Derudover er der stillet sikkerhed over for tredjemand på 20 mio. kr.

25 Verserende retssager

Selskabet er part i enkelte løbende retssager. Det er ledelsens opfattelse, at udfaldet af disse retssager ikke yderligere vil påvirke selskabets økonomiske stilling ud over de tilgodehavender og forpligtelser, der er indregnet i balancen pr. 31. december 2001.

26 Honorar til repræsentantskabsvalgt revision

Det samlede honorar til repræsentantskabsvalgt revisor for det forløbne regnskabsår udgør 905.000 kr. Heraf udgør honorar for andre ydelser end revision 730.000 kr.

Ejerandele i Eltra amba

Selskabsnavn	Indskud	Andel af egenkapital ultimo 2001 ekskl. indskud	Egenkapitalandel i alt ultimo 2001	Egenkapitalandel i alt ultimo 2001
HHE Net A/S	117	12.256	12.373	0,67%
ENV Net A/S	548	53.266	53.814	2,94%
BOE Net A/S	231	23.569	23.800	1,30%
Nordthy Net A/S	208	20.929	21.137	1,15%
HEF Net A/S	778	76.081	76.859	4,19%
Sæby kommunale elforsyning	44	4.148	4.192	0,23%
ESV Net A/S	274	28.660	28.934	1,58%
Frederikshavn Elnet A/S	172	15.744	15.916	0,87%
AKE Net	801	80.607	81.408	4,44%
MEF Net A/S	858	83.341	84.199	4,59%
Brabrand Net A/S	86	8.202	8.288	0,45%
Viby Net A/S	104	9.899	10.003	0,55%
Galten Elværk Net A/S	249	24.701	24.950	1,36%
NRGi Net A/S	1.394	136.230	137.624	7,51%
SE Energi Net	447	43.556	44.003	2,40%
ELRO Net A/S	513	50.061	50.574	2,76%
Energi Randers Net A/S	250	23.663	23.913	1,30%
Viborg elNet A/S	153	15.273	15.426	0,84%
Energi Hobro Net	88	9.333	9.421	0,51%
Østjysk Energi Net A/S	464	45.630	46.094	2,51%
KOE-EL A/S	708	69.199	69.907	3,81%
Energi Horsens Net A/S	621	63.354	63.975	3,49%
MES Net A/S	218	20.364	20.582	1,12%
EnCon Net	261	25.172	25.433	1,39%
VOS, Vejle Oplands Strømforsyning A.m.b.a.	51	4.902	4.953	0,27%
TRE-FOR Net A/S	973	95.691	96.664	5,27%
Morsø Elforsyning Net A/S	156	14.707	14.863	0,81%
GEV Net A/S	70	7.165	7.235	0,39%
Ikast Værkerne Net A/S	95	9.145	9.240	0,50%
Thy Højspændingsværk Net A/S	140	13.482	13.622	0,74%
Sydvest Energi Net	2.156	203.732	205.888	11,23%
NOE, Nordvestjysk Elforsyning	472	45.441	45.913	2,50%
RAH Net A/S	352	33.940	34.292	1,87%
Vestforsyning Net A/S	223	23.381	23.604	1,29%
EnergiGruppen Jylland El A/S	569	54.303	54.872	2,99%
Ringkøbing Kommunale El- og Vandforsyning	32	2.828	2.860	0,16%
Struer forsyning Elnet A/S	79	7.448	7.527	0,41%
Skjern Kommunale Elværk	76	7.542	7.618	0,42%
Ærø Elforsyning Net A/S	38	3.300	3.338	0,18%
ESS Net A/S	1.079	102.385	103.464	5,64%
Ravdex A/S	173	17.064	17.237	0,94%
LEF NET A/S	86	8.202	8.288	0,45%
SEF Net A/S	254	23.381	23.635	1,29%
Energi Fyn Net A/S	1.076	107.664	108.740	5,93%
Faaborg Elforsyning A/S (netvirksomhed)	120	11.030	11.150	0,61%
Nyborg Elnet A/S	123	11.785	11.908	0,65%
Odense Elforsyning Net A/S	627	62.694	63.321	3,45%
	18.607	1.814.452	1.833.059	100,00%

Andelshavernes andel af egenkapitalen beregnes på baggrund af et gennemsnit af de sidste tre års salg i deres netområde. Andelshavernes stemmeandele beregnes efter samme princip, dog vil visse af selskabernes stemmeandele blive opdelt ved valg til Eltra's bestyrelse, da der her opdeles i valgkredse.

Da MEF Net, SE Energi Net og Encon Net pr. 1. januar 2002 blev fusioneret til EnergiMidt, vil der fra og med 1. januar 2002 være 45 andelshavere i Eltra.

Besøg Eltra's hjemmeside
www.eltra.dk

Sidste nyt om elmarkedet
og det jysk-fynske elsystem
– daglig opdatering.

Fjordvejen 1-11· DK-7000 Fredericia

Telefon: 76 22 40 00

Fax: 76 24 51 80

E-mail: eltra@eltra.dk

Internet: www.eltra.dk

Foto:

Jørgen Schytte

Layout og opsætning:

Eltra's informationsafdeling

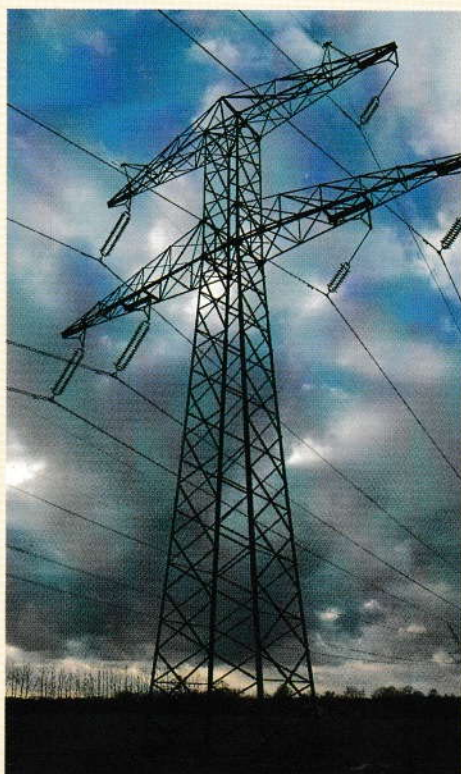
Repro og tryk:

Kerteminde Tryk

ISBN 87-90707-36-2

April 2002

eltra